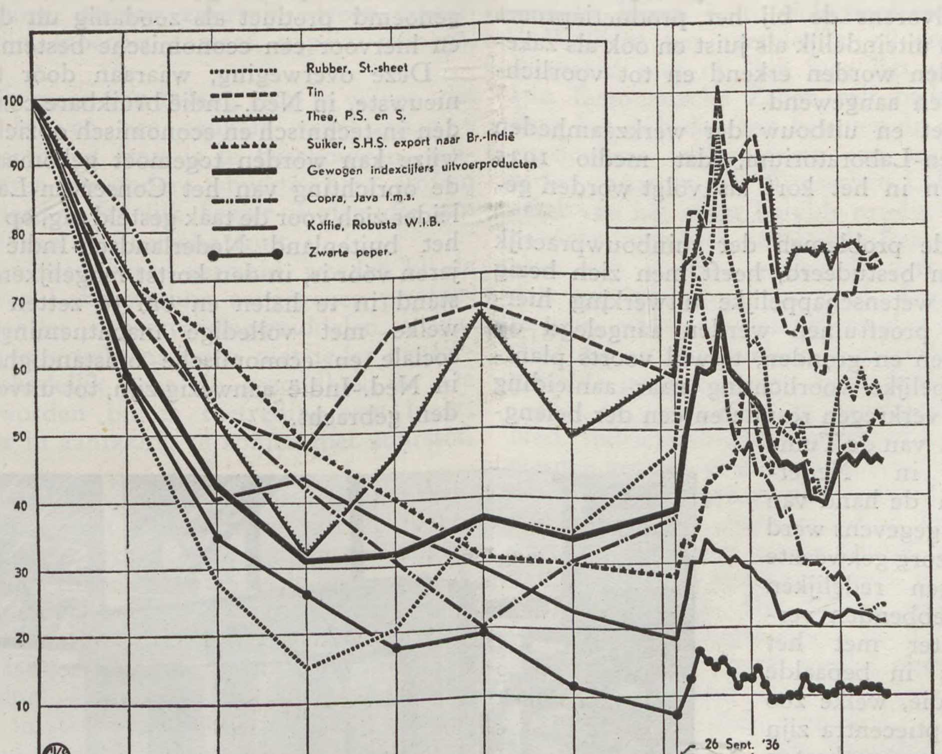
Economisch Weekblad

voor Nederlandsch-Indië

Orgaan van het Departement van Economische Zaken met medewerking van Hoofden van Departementen, Diensten en Bedrijven, alsmede van niet-ambtelijke personen en organisaties.

8e Jaargang — 10 FEBRUARI 1939 — No. 6

Het prijsverloop van de voornaamste exportproducten van Nederlandsch-Indië.

In bovenstaande grafiek zijn de verhoudingscijfers van de prijzen van de voornaamste exportproducten en de gewogen indexcijfers van uitvoerproducten geteekend (1929 = 100).

In groote trekken blijkt hieruit, dat de prijsdaling, welke omstreeks April 1937 begonnen was, ook in 1938 doorging tot omstreeks eind Mei 1938, waarna een herstel intrad, behalve voor copra, waarvan de prijzen nog verder daalden. Opmerkelijk is de scherpe scheiding, welke gemaakt kan worden tusschen restrictieproducten en die producten, waarvoor geen restricties bestaan. De prijzen van rubber, suiker, thee en tin bedroegen in December 1938 respectievelijk 56, 52, 73 en 75% van die in het jaar 1929, van de zg. vrije producten koffie, peper en copra respectievelijk 21, 11 en 24%.

(Centraal Kantoor voor de Statistiek, Afd. Conjunctuurstatistiek).

Nieuwe mogelijkheden voor de verwerking en den afzet van Nederlandsch-Indisch fruit.

Door practische toepassing van de resultaten, welke door wetenschappelijke en minutieuse onderzoekingen zijn verkregen, is het Conserven-Laboratorium van den Dienst van den Landbouw van het Departement van Economische Zaken erin geslaagd, nieuwe mogelijkheden te scheppen voor de verwerking en den afzet van een aantal Nederlandsch-Indische vruchten.

Zooals hieronder wordt toegelicht, is het thans ook in Ned.-Indië mogelijk, zonder toevoeging van kunstmatige conserveeringsmiddelen verschillende vruchtensappen met behoud van den natuurlijken smaak en een gedeelte van het vitaminengehalte te verduurzamen en aldus de mogelijkheden van afzet voor Ned.-Indisch fruit aanzienlijk te verruimen.

Het behoeft niet nader te worden uiteengezet, dat een dergelijk resultaat niet in enkele weken of maanden kon worden bereikt, aangezien de uitkomsten van het wetenschappelijk onderzoek aan de practijk moesten worden getoetst, alvorens de bij het productieproces te volgen richtlijnen uiteindelijk als juist en ook als zakelijk bruikbaar konden worden erkend en tot voorlichting van producenten aangewend.

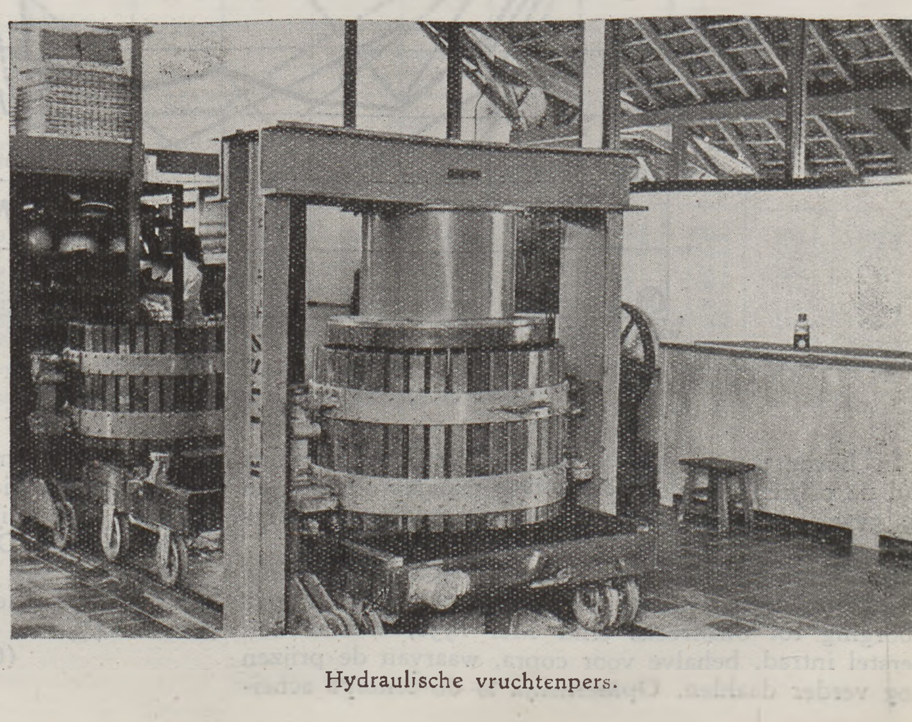
De logische opzet en uitbouw der werkzaamheden van het Conserven-Laboratorium, dat medio 1935 werd opgericht, kan in het kort als volgt worden geschetst:

Nadat vooraf de problemen der tuinbouwpractijk hier te lande waren bestudeerd, heeft men zich bezig gehouden met de wetenschappelijke uitwerking hiervan, waartoe b.v. proeftuinen werden aangelegd op verschillende hoogten en gronden, terwijl voorts plantkundig-wetenschappelijke voorlichting naar aanleiding van de uit proeven verkregen resultaten een der belangrijke opgaven werd van de Tuinbouwvoorlichting in Nederlandsch-Indië. Aan de hand van de aldus verkregen gegevens werd bovendien het met zorg gekweekte plantmateriaal tegen redelijken prijs aan belanghebbenden verstrekt, mede echter met het gevolg, dat thans in bepaalde streken, namelijk die, welke zoo ver van de consumptiecentra zijn gelegen, dat de transportkosten onevenredig zwaar op de uiteindelijken verkoopprijs komen te drukken, reeds een surplus aan fruit — zoowel van eerste als tweede kwaliteit — aanwezig is en in meerdere gebieden wel binnen afzienbaren tijd is te verwachten. Vooral geldt dit in verband met citroenen, sinaasappels en mandarijnen.

De hier te lande geteelde vruchten zijn afkomstig van erven en aanplantingen van inheemsche fruittelers en klein-landbouwers. Onder deze omstandigheden is het niet mogelijk — als b.v. in Californië — hoofdzakelijk vruchten van eerste kwaliteit te produceeren. Het is onvermijdelijk, dat een niet onbelangrijk percentage, mede afhankelijk van de aan de teelt bestede zorg, van tweede kwaliteit is en daardoor in minder mate geschikt is voor consumptie als tafelfruit. Verwerking van deze vruchten van tweede kwaliteit, welke schoonheidsfouten vertoonen en daardoor een drukkenden invloed uitoefenen op het gemiddeld prijspeil, zoodat deze als zoodanig niet op de markt komen, maakt derhalve de vruchtencultuur loonender.

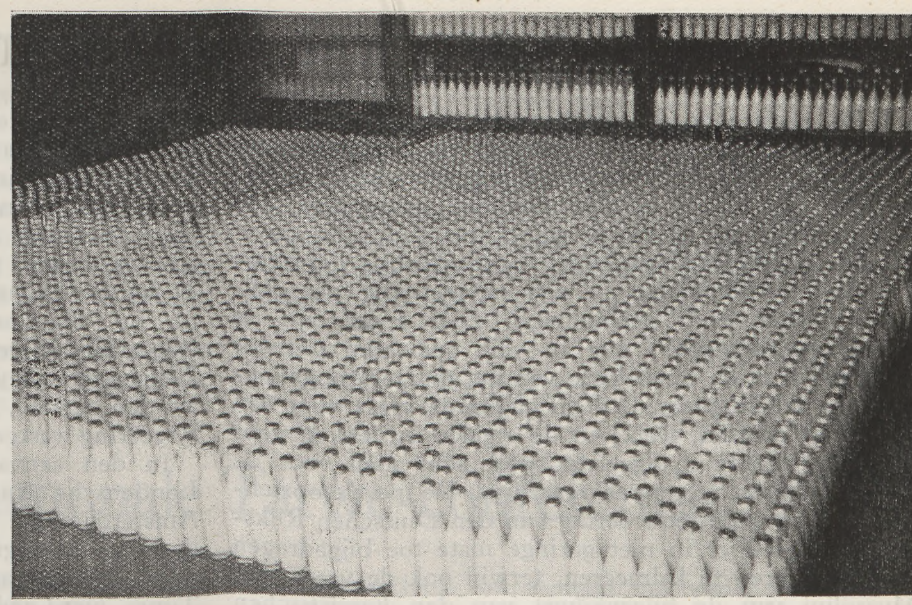
Om die reden, alsmede teneinde te voorkomen, dat het eerste-kwaliteitsfruit uit de hierboven bedoelde verderafgelegen gebieden in verband met de hooge vervoerskosten geen afzet zou kunnen vinden doordat — zooals veelal het geval is — voorkeur wordt gegeven aan het goedkoopere tweede-kwaliteitsfruit, deed zich de wenschelijkheid gevoelen, vooral en vooreerst laatstgenoemd product als zoodanig uit de markt te nemen en hiervoor een economische bestemming te zoeken.

Deze overweging, waaraan door toepassing van de nieuwste, in Ned.-Indië bruikbare conserveeringsmethoden in technisch en economisch opzicht op bevredigende wijze kan worden tegemoet gekomen, heeft geleid tot de oprichting van het Conserven-Laboratorium, welks leider zich voor de taak gesteld zag, op een terrein, waarop het buitenland Nederlandsch-Indië enkele tientallenjaren vóór is, in den kortst mogelijken tijd dezen achterstand in te halen en om te zetten in mogelijkheden, welke met volledige inachtneming van de typische sociale en economische omstandigheden, zooals deze in Ned.-Indië aanwezig zijn, tot uitvoering kunnen worden gebracht.

Hydraulische vruchtenpers.

Op het gebied van de productie van alcoholvrij vruchtensap zijn Zwitserland en Duitschland als pioniers te beschouwen. Laatstgenoemd land produceerde bv. in 1937 alleen reeds 80 millioen liters appelsap. In de V. S. van Amerika, met name op Hawaiï, dateert de ananasconserven-industrie uit de negentiger jaren, terwijl men met de sapbereiding in Nederland, Groot-Britannië en Frankrijk de laatste jaren een begin heeft gemaakt. In Nederland vormde de kostprijs een bezwaar in verband met de Nederlandsche warenwet, welke echter met ingang van 1 Januari 1938 belangrijk is gewijzigd. In Nederlandsch-Indië is het thans mogelijk, overeenkomstig de eischen der nieuwe in Nederland geldende warenwet (K.B. 13 Aug. 1937, Stbl. 854) uitstekende vruchtensappen te produceeren.

Materiaal voor markt-onderzoek.

Voor verwerking komen hier te lande in de eerste plaats in aanmerking: ananas, zuurzak, citroen, sinaasappel en mandarijn, moerbei, tomaat, papaja, mangga, passiflora.

Het is in het algemeen van belang erop te wijzen, dat de voedingswaarde van een eenheid vruchtensap — welke als geconcentreerd fruit is te beschouwen, aangezien vezels, pitten en andere onverteerbare stoffen eruit zijn verwijderd — feitelijk *hooger* is dan die van eenzelfde eenheid van het versche fruit.

Zooals hierboven reeds werd vermeld, worden bij de door het Conserven-Laboratorium aangegeven productiemethoden geenerlei conserveeringsmiddelen toegepast, hoewel ook in vruchtensappen niet ieder conserveeringsmiddel schadelijk voor de gezondheid is. De vruchtensappen worden buiten toetreding van lucht, dus vrijwel zonder in aanraking te komen met zuurstof, verduurzaamd.

Aan sommige sappen, namelijk die van zuurzak, papaja en moerbei, wordt ten behoeve van de betere drinkbaarheid, water en suiker toegevoegd, daar het dikke, onverdunde sap van genoemde vruchten in onverdunden vorm niet drinkbaar is.

Het is bij de verwerking van belang, dat deze zeer snel geschiedt, aangezien kleur, smaak (aroma) en vitaminen-C-gehalte, vooral bij de hooge tropische werktemperatuur, in sterke mate onderhevig zijn aan den nadeeligen invloed van oxydatie der zeer gevoelige sappen. Wordt aan deze voorwaarde voldaan, zoo behoeft practisch geen teruggang van de natuurlijke kwaliteiten van het versche product te worden gevreesd, zoodat tusschen het geconserveerde en het versche sap bij toepassing van de hier te lande bruikbare productiewijze practisch geen ander verschil bestaat, dan dat tusschen doode en levende stof. Andere werkwijzen, welke vooral in verband met de daaraan verbonden risico's en kosten in Ned.-Indië voorshands onbruikbaar bleken, heffen echter ook dit verschil op. Voor het provitamine-A-gehalte maakt dit geen verschil. Wat betreft het vitamine-C-gehalte: een fleschje (250 cc) ananassap, zooals dit thans in den handel is verkrijgbaar gesteld, bevat ± 10 milligram vitamine-C.

Wellicht ten overvloede, zij erop gewezen, dat het uiteraard niet op den weg ligt van het Departement van Economische Zaken zelf bedrijven op te richten, daar het zich dan zou begeven op een terrein, waar voor particuliere ondernemers een taak is weggelegd. De reden waarom het Conserven-Laboratorium voor den afzet van het aldus bereide product samenwerking heeft gezocht met hier gevestigde firma's, welke beschikken over een daartoe geëigende verkooporganisatie, heeft dan ook uitsluitend ten doel, door marktonderzoek na te gaan, welke afzetmogelijkheden hier te lande bestaan voor dit en vele andere in nieuwen vorm verkrijgbaar gestelde producten van eigen bodem.

Het is verheugend te constateeren, dat zoodra b.v. Ned.-Indische vruchtensappen in den handel verkrijgbaar werden gesteld, er dusdanige vraag naar bleek te bestaan, dat de beschikbare groote voorraad binnen enkele dagen was uitverkocht. Aangemoedigd door dit succes, kan de oprichting van een groote fabriek voor de conserveering van inheemsche vruchtensappen binnenkort wel worden tegemoet gezien. Het belang van verkrijgbaarstelling van deze vruchtensappen in de veelal vruchtenarme Buitengewesten treedt hierbij onmiddellijk naar voren, mede in verband met de aldus mogelijke aanvulling der voeding in deze gebieden.

Ter voorkoming van misvatting zij erop gewezen, dat de eischen, welke de te volgen productiemethode stelt aan de uitrusting van het bedrijf, een kapitaalsinvesteering noodig maken, welke deze nieuwe industrie boven de financieele draagkracht van kleine ondernemers doet vallen en slechts door goede middenbedrijven met redelijk risico kan worden geëntameerd.

Het belang, dat de kleine landbouw bij deze wordende industrie heeft, die op zichzelf van niet te onderschatten economische beteekenis zal kunnen blijken, is voorshands dan ook uitsluitend gelegen in de levering van de voor het bedrijf benoodigde grondstoffen.

Financieel Weekoverzicht.

Was gedurende de vorige verslagperiode de financieele wereld in het algemeen nog bevangen door een allesoverheerschende angstpsychose, welke voedsel vond in de geladen politieke atmospheer, zoo schijnt thans de conclusie gerechtvaardigd, dat de — weliswaar caleidoscoopachtige — ontwikkeling der internationale verhoudingen in een ontspanning der politieke situatie heeft geresulteerd. Zeer zeker zijn de directe vooruitzichten nog in vele opzichten onzeker en schuilen in de constellatie van het moment ongetwijfeld nog reëele gevaren, doch gegronde vrees voor een gewapend conflict, welke in de afgeloopen weken voor velen de slechte raadgeefster was, acht men voor de naaste toekomst niet gerechtvaardigd. De in vele opzichten vredelievende redevoering van den Duitschen Rijkskanselier heeft er in niet geringe mate toe bijgedragen de gemoederen te kalmeeren, terwijl ook de vrees, dat Mussolini van de bijeenkomst van den Fascistischen Raad op Zaterdag j.l. gebruik zou maken, om met politieke en territoriale eischen van verstrekkende beteekenis voor het forum der wereldopinie te verschijnen, ongegrond is gebleken. Het heeft geen zin in het bestek van dit artikel de vraag te behandelen, of wellicht de opzienbarende verklaringen van den President der V.S. van Amerika, dan wel de duidelijke demonstratie van de politieke en militaire verbondenheid van Frankrijk en Engeland, de verantwoordelijke Staatslieden in Duitschland en Italië tot matiging hebben aangespoord. Hoofdzaak is, dat de ontwikkeling resulteerde in een algemeen beter sentiment, hetwelk in een vaste stemming op alle markten tot uitdrukking kwam. Op de wisselmarkt bleek deze tendenz uit een herstel van den gulden ten opzichte van den dollar en het pond sterling, en de noteering voor baargoud, welke geleidelijk daalde van *f* 2.083 op 28 passato tot *f* 2.071 op 6 dezer. Volledigheidshalve vermelden wij, dat door den Britschen Minister van Financiën een wetsontwerp is ingediend, strekkende tot herwaardeering van den goudvoorraad op basis van den huidigen goudprijs. De opvatting, dat dit een stap zou zijn in de richting van stabilisatie is onjuist; veeleer is het een administratieve maatregel, verband houdende met goudtransacties tusschen de Bank of England en het Britsche Egalisatiefond. Eenigen invloed op het koersverloop van sterling heeft het bericht dan ook niet gehad.

De New-Yorksche effectenbeurs toonde onder invloed van de hierboven beschreven gang van zaken een opgewekt beeld, zoodat van het geleden koersverlies een belangrijk gedeelte kon worden ingehaald. Van een uitgesproken vaste stemming is evenwel nog weinig te bespeuren. De ontwikkeling der zaken in Europa wordt nog altijd met wantrouwen beoordeeld, waardoor het herstel geleidelijk was en met geringe omzetten gepaard ging. Alhoewel de economische bedrijvigheid in de afgeloopen maand iets teruggeloopen is en dus niet geheel aan de optimistische verwachtingen in het laatste kwartaal van 1938 heeft beantwoord, blijft het algemeene sentiment gunstig. Opmerkelijk is de vaste houding der Public-Utility-waarden. De gemiddelde koerswaarde dezer aandeelen heeft het hoogtepunt van 1938 reeds belangrijk overschreden. Eenerzijds vindt deze stijging economische redenen in de sterk toegenomen stroomproductie, welke tot nu toe alle records heeft gebroken, terwijl de beurs anderzijds tastbare aanwijzingen heeft, dat de Regeering haar vijandige houding tegen dezen bedrijfstak definitief heeft laten varen. Een bewijs voor deze opvatting zou kunnen worden ontleend aan het recente accoord met de Regeering en de Commonwealth & Southern Company, welke laatstgenoemde Maatschappij op alleszins aannemelijke voorwaarden door de Regeering is genaast, als uitvloeisel van de bekende Tennessy Valley Act. Het bedrag, dat uiteindelijk zal worden betaald, ligt ver boven het oorspronkelijk door de Regeering vastgestelde maximum.

In den aanvang der afgeloopen week heerschte in Londensche financieele kringen de meening, dat de Amsterdamsche Beurs als operatiebasis werd gebezigd door een belangrijke groep baissiers, welke meening o.m. door een vooraanstaand financieel periodiek, Financial Times, werd gedeeld. Het is niet te beoordeelen in hoeverre deze opvatting gegrond is, doch zoo daarin een kern van waarheid mocht schuilen, zou tevens de verklaring voor de gedemoraliseerde stemming, welke bovendien nog door velerlei onjuiste berichten en kwaadaardige geruchten werd gevoed, voorhanden zijn. Het pleit voor de innerlijke kracht der Amsterdamsche Beurs, dat van paniekachtige verkoopen geen sprake is geweest. Weliswaar brokkelden de koersen gevoelig af, doch dit ging met betrekkelijk kleine omzetten gepaard, terwijl een scherp herstel intrad toen bleek, dat de spontaan opgekomen en kunstmatig gestimuleerde vrees voor een internationaal conflict grootendeels ongemotiveerd was. Het Amsterdamsche Beursindexcijfer steeg van 153,36 op 27 Januari j.l. tot 163,97 op 6 dezer. De beleggingsmarkt was weliswaar beter van toon, doch kon het verloren terrein niet geheel terugwinnen. De 3—3½% conversieleening Nederland 1938 bereikte nauwelijks den parikoers, terwijl 3% Indische Staatsleening het niet verder kon brengen dan 97¼ (28/1—96$^{1}/_{16}$).

De Rotterdamsche Bankvereeniging heeft als eerste der Nederlandsche grootbanken haar jaarverslag over 1938 gepubliceerd. Het bedrijf ondervond eenerzijds ten volle den invloed der lage geld- en kapitaalrente, terwijl anderzijds de rentegevende uitzettingen een afname vertoonden, hetgeen wordt toegeschreven aan schulddelging door toename der liquiditeit, tengevolge van de afgenomen bedrijvigheid en voorts aan het feit, dat het voor het bedrijfsleven in het algemeen niet gewenscht of mogelijk was, nieuwe zaken te ondernemen. Na afschrijvingen en reserveeringen ten bedrage van *f* 1.051.000 (v.j. *f* 2.596.000), liet het winstsaldo een uitkeering van 5% (v.j. 6%) toe. De totale obligo's der instelling bedroegen per 31 December *f* 236 millioen (v.j. *f* 265 millioen) en zijn voor niet minder dan 85% (83%) door liquiditeiten van 1ste en 2de orde gedekt.

Van de Nederlandsche Scheepvaart Maatschappijen publiceerde de Holland Amerika Lijn eveneens haar jaarverslag, hetwelk ter beurze een alleszins gunstigen indruk maakte. Niettegenstaande het feit, dat het totale transatlantische verkeer onder invloed der conjunctuur met 13,8% is teruggeloopen, gaf het aandeel der Holland Amerika Lijn in dat vervoer een toename van ruim 15% te zien. Men schrijft deze vermeerdering o.a. toe aan de neiging van de transatlantische reizigers om in ver-

band met de politieke onzekerheid met neutrale schepen te reizen. De exploitatierekening der Maatschappij kon zoodoende met een hooger saldo sluiten. De nettowinst is desondanks iets minder, omdat de Maatschappij het vorige jaar bijzondere baten ten bedrage van *f* 1,2 millioen boekte (boekwinst op verkochte schepen en agio op aandeelenuitgifte), welke in het afgeloopen jaar niet voorkwamen. De Maatschappij volgde ook dit jaar een conservatieve uitkeeringspolitiek. Van de winst vóór afschrijvingen en reserveeringen wordt niet minder dan 84% in het bedrijf gehouden.

De beurs werd op Zaterdag j.l. aangenaam verrast door de aangekondigde emissie der Billiton Maatschappij. Het aandeelenkapitaal zal met niet minder dan 1/3 gedeelte worden vergroot tot *f* 14 millioen, door uitgifte van *f* 3,5 millioen aandeelen tot den koers van 250%. De claim, welker theoretische waarde ruim *f* 500 bedroeg, werd tot nu toe op circa *f* 480 verhandeld. De emissie dient voor de oprichting en financiering van een aluminiumindustrie in Nederlandsch-Indië, waarvoor op den duur een kapitaal van ruim *f* 18 millioen noodig is. De deelname der Billiton Maatschappij bedraagt direct *f* 8.450.000.

H.

Batavia, 6 Februari 1939.

De Internationale Tarwe-conferentie.

Het International Wheat Committee, dat dezer dagen te Londen heeft vergaderd en waar vertegenwoordigers van 22 landen aanwezig waren, heeft, naar de bladen melden, in principe besloten een internationale tarweconferentie bijeen te roepen. Wanneer de conferentie zal worden gehouden, staat nog niet vast, en evenmin is met nauwkeurigheid bekend, welke punten er zullen worden behandeld. In ieder geval echter zal het doel van de komende besprekingen zijn een aanpassing te bewerkstelligen van het wereldaanbod aan de wereldvraag, teneinde aldus een ongewenschte vermeerdering van de wereldvoorraden te voorkomen. Dat doel zal op verschillende wijzen kunnen worden bereikt, waarbij de twee meest voor de hand liggende maatregelen zouden zijn:

1. beperking van den aanplant c.q. verbod van een verdere uitbreiding van de bestaande met tarwe bebouwde oppervlakte, speciaal in de tarwe-importeerende landen;
2. beperking van den export, te bereiken door het vaststellen van exportquota.

Onder de verdere maatregelen, welke ter saneering van de tarwemarkt zullen worden besproken, mogen worden genoemd het vaststellen van minimumprijzen bij den export en het afschaffen van in welken vorm dan ook gegeven uitvoerpremies. Voorts zou een oplossing van het tarwevraagstuk kunnen worden gevonden in een vermeerdering van het verbruik. De vraag naar tarwe is echter vrij onelastisch. Wel is uitbreiding mogelijk van het gebruik van tarwe als dierlijk voedsel. In den laatsten tijd heeft de abnormale prijsverhouding, welke momenteel bestaat tusschen tarwe en de eigenlijke voergranen zooals maïs, gerst en haver, reeds geleid tot een grootere aanwending van tarwe voor voederdoeleinden. Echter moet een oplossing van het tarwevraagstuk in deze richting als minder gewenscht worden beschouwd, daar dit veeleer een verplaatsing dan een oplossing van de moeilijkheden beteekent. Een grooter verbruik van tarwe voor voederdoeleinden zal veelal het verbruik van de eigenlijke voedergranen nadeelig beïnvloeden, waardoor deze in prijs zullen dalen. Wat men in dit geval aan den eenen kant wint, zou aan den anderen kant weder worden verloren. Bovendien zou een prijsdaling van de voedergranen weer een terugslag hebben op het verbruik van tarwe als voedergraan, zoodat men na verloop van eenigen tijd weder voor dezelfde moeilijkheid zou komen te staan.

Wat nu het eerste middel tot aanpassing van het aanbod aan de vraag betreft: de beperking van den aanplant, is het wellicht gewenscht met enkele cijfers de uitbreiding van de tarweteelt aan te geven (cijfers in mill. ha):

	1938	1926—1930 (gemidd.)	verschil in %
Europa	30,8	28,9	+ 7
Canada	10,5	9,7	+ 8
V.S. van Amerika	28,8	24,4	+ 18
Argentinië	8,4	7,9	+ 6,3
Overig Amerika	1,5	1,9	— 20
Britsch-Indië	14,4	12,0	+ 12,5
Overig Azië	6,6	5,4	+ 22
Afrika	5,0	4,5	+ 11
Australië	5,8	5,9	— 2
Totaal	111,8	101,4	+ 10

Sovjet-Rusland, China, Irak en Iran zijn buiten beschouwing gelaten, daar van die landen de gegevens ontbreken.

Blijkens de bovenvermelde cijfers — zij zijn, evenals de verdere gegevens, ontleend aan de publicaties van het Internationaal Landbouw Instituut te Rome — is de met tarwe bebouwde wereldoppervlakte sinds de jaren 1926—1930 met gemiddeld 10% toegenomen. Verscheidene landen, resp. werelddeelen, komen echter boven dat percentage uit. Vooral geldt dit voor de tarwe-importeerende landen, die zich minder afhankelijk van het buitenland hebben willen maken. Onder de Europeesche landen mogen in dit verband worden genoemd de Baltische landen, de Scandinavische landen, Nederland, Polen, Zwitserland, Roemenië, Griekenland, Tsjecho-Slowakije en Duitschland. Hiertegenover staan enkele landen, zooals Spanje en Frankrijk, waar de met tarwe beteelde oppervlakte achteruitgegaan is. In Azië hebben vooral Japan, Syrië en Britsch-Indië den tarweverbouw gestimuleerd.

Onder tarwe-exporteerende landen zijn het eigenlijk alleen de V. S. van Amerika, die de tarwecultuur met meer dan het gemiddelde hebben uitgebreid. Deze

uitbreiding dateert voornamelijk van de jaren 1937 en 1938 en vindt haar oorzaak in de misoogsten van de jaren 1933—1936. De Regeering heeft echter het voornemen het tarwe-areaal in 1939 met ca. 30% te verminderen, waardoor de V.S. van Amerika, in plaats van een meer dan een normale vermeerdering, een verkleining van het tarwe-areaal tegenover het gemiddelde der jaren 1926—1930 te zien zullen geven.

Voor het bereiken van een oplossing van het tarwevraagstuk zal dus speciaal bij de tarwe-importeerende landen moeten worden aangedrongen op een tegengaan van een verdere uitbreiding van den tarweverbouw.

Tengevolge van de gunstige tot zeer gunstige oogstresultaten, die in bijna alle landen zijn waar te nemen, geeft de wereldgraanproductie in 1938 in vergelijking met het gemiddelde over de jaren 1926—1930 een grootere stijging te zien dan de bebouwde oppervlakte. Tegenover een vermeerdering der bebouwde oppervlakte met 10% staat een vermeerdering der gemiddelde wereldtarweproductie [1]) van ruim 18%, namelijk 121 mill. ton tegen 102½ mill. in de jaren 1926—1930. Deze gunstige oogstresultaten, gepaard aan de groote uitbreiding van de met tarwe bebouwde oppervlakte in de V.S. van Amerika, hebben geleid tot een recordwereldoogst en een zeer aanzienlijk exportsurplus, dat voor het seizoen 1938—'39 wordt geraamd op niet minder dan 31 mill. ton. Stelt men daartegenover de wereldvraag, die gemeten aan de netto-invoeren, is gedaald van rond 17 mill. ton in de jaren 1926—1930 tot (naar raming) 11 à 11½ mill. ton in 1937 (over 1938 zijn nog geen cijfers beschikbaar), dan behoeft het geen nader betoog, dat de wanverhouding tusschen vraag en aanbod dit jaar wel bijzonder sterk naar voren treedt. Wel kan een kleine vermeerdering van de wereldvraag worden verwacht tengevolge van de voorraadvorming in verband met oorlogsgevaar, doch het is duidelijk, dat hiermede geen oplossing wordt verkregen.

1) Excl. Sovjet-Rusland, China, Irak en Iran.

Een beperking van den export door het vaststellen van export-quota — de tweede van de hierboven genoemde maatregelen tot aanpassing van het aanbod aan de vraag — lijkt dan ook onvermijdelijk, wil men het evenwicht op de wereldtarwemarkt herstellen en de prijzen op een voor de telers, resp. voor de verschillende Regeeringen, minder verliesgevend niveau brengen.

Het is overigens opmerkelijk, dat de tarweprijzen na den grooten val in de maanden Juni tot en met November, den laatsten tijd iets zijn verbeterd. De minder gunstige oogstvooruitzichten in de V.S. van Amerika en de tegenvallende oogst in Australië zijn hierop van invloed geweest, terwijl wellicht ook in afwachting van de resultaten der tarwebijeenkomst te Londen, de tarweprijzen meer weerstand aan den dag hebben gelegd.

(E.V. 3/39).

De rubbersituatie in de Philippijnen.

Een ingesteld onderzoek naar de situatie van de rubbercultuur in de Philippijnen en de verwachtingen omtrent de toekomstige ontwikkeling daarvan, heeft de volgende gegevens aan het licht gebracht.

Blijkens de bekende statistische gegevens, welke met eenig voorbehoud moeten worden gehanteerd, doch welke voor het beoordeelen van de algemeene situatie een voldoend diepgaand inzicht geven, zouden in 1937 zijn aangetroffen 868.150 in cultuur zijnde rubberboomen of rond 2.000 meer dan in 1936, een oppervlakte van 3.818 ha beslaande. Daarvan waren volgens dezelfde gegevens 590.390 boomen tapbaar, waarvan werd geoogst 712.720 kg of 10.000 kg meer dan in 1936; de opbrengst per boom was gemiddeld 1,21 kg (1936: 1,19 kg). Als gemiddelde prijs per 100 kg wordt Pesos 68,55 (1936: P 68,53) opgegeven (1 Peso = ƒ 0,91); de waarde van den geheelen oogst zou hebben beloopen P 488.590 (1936: P 481.420).

Belangrijk is, dat deze gegevens vrijwel geheel beheerscht worden door die van Zamboanga op Mindanao, waar zeer bepaaldelijk plantages voorkomen, en waarvoor wordt vermeld 661.300 boomen (1936: 660.820), 2.910 ha (1936: 2.908 ha), 506.300 tapbare boomen (1936: 506.220), opbrengst 637.940 kg (1936: 629.440 kg), gemiddelde opbrengst 1,26 kg (1936: 1,24 kg), gemiddelde prijs per 100 kg P 69,02 (1936: P 69) en totale opbrengst P 440.310 (1936: P 434.310).

Voor Cotabato en voor Davao worden de volgende cijfers in onderstaande tabel opgegeven.

De rubbercultuur elders heeft vrijwel niets te beteekenen, zooals uit de cijfers blijkt, al komt zij hier en daar verspreid voor. Juist deze verspreidheid brengt mede, dat er waarschijnlijk niet met eenigszins belangrijke uitbreiding rekening behoeft te worden gehouden, behalve de nader te noemen plannen, want de Filipino vindt den arbeid bij verspreide ligging zwaar en een constant tekort aan arbeidskrachten treedt op. Zulks is, naar wordt medegedeeld, ook het geval in de typische cultuurstreken Zamboanga, Davao en Cotabato; men is in het algemeen niet geneigd om den arbeid voor deze

	Totaal aantal boomen	Beplante oppervl.	Tapbare boomen	Productie in kg	Opbrengst p. boom p. kg	Gemiddelde prijs per 100 kg in Pesos	Totale opbrengst in Pesos
Cotabato							
1937	48.400	213	30.700	35.000	1.14	62.03	21.710
1936	48.290	212	30.860	34.560	1.12	62.01	21.430
Davao							
1937	81.300	358	46.810	34.640	0.74	65.04	22.530
1936	60.400	354	46.400	33.410	0.72	65.01	21.730

min of meer constant werk of toezicht eischende cultuur te verrichten als men op andere wijze kan bestaan. En vooralsnog kan men dat. Met aanzienlijke uitbreiding langs natuurlijken weg behoeft, naar het voorkomt, voorloopig dus geen rekening te worden gehouden.

Het eenige aanhangige plan om uitbreiding van de rubbercultuur ter hand te nemen, is een onderdeel van het z.g. National Land Resettlement Project Administration, dat gewoonlijk Mindanao-plan genoemd wordt. Het plan beoogt, het in het leven roepen van eene afzonderlijke organisatie met een staatskapitaal van Pesos 20.000.000, staande onder een raad van vijf directeuren. Het doel der organisatie is de bevordering van emigratie uit dichtbevolkte gebieden naar schaars bevolkte streken en als zoodanig zal de hoofdtaak op Mindanao zijn gericht. Haar bevoegdheden zijn uitgebreid ; onbeperkt grondbezit is, buiten de grondwettelijke beperkingen om, onbeperkt toegestaan.

Beoogd wordt om in een tijdvak van tien jaar niet minder dan 500.000 zielen te emigreeren naar Mindanao. De kosten van transport en de eerste uitgaven van vestiging zullen door de Regeering worden gedragen, en het ligt in de bedoeling om de teelt van exportgewassen naast die van landbouwproducten voor eigen behoefte en den aanleg van ondernemingen te bevorderen. Scholen, veiligheidszorg, gezondheidszorg en drinkwatervoorziening maken een onderdeel van de taak van de organisatie uit.

Speciaal ten aanzien van de rubbercultuur wordt daarin melding gemaakt van het ondervolgende. Om de kolonisten in staat te stellen in den aanvang inkomsten te verkrijgen uit loondienst, zal van gouvernementswege een rubberonderneming en/of een houtkapbedrijf worden gesticht, blijvende in de toekomst in handen van de Regeering. Uit de gepubliceerde bijzonderheden valt op te maken, dat men het oog heeft op een oppervlakte van 1.500 ha, welke met rubberboomen zal worden beplant, waarvoor een bedrag van P 500 per ha wordt becijferd of in totaal P 750.000, te verdeelen over vijf jaar. Niet blijkt of men verwaarloosde tuinen weder in cultuur wil brengen of alleen tot nieuwen aanplant wil overgaan. Waarschijnlijk zullen beide vormen tegelijkertijd worden toegepast.

De met de leiding belaste Generaal Santos is vooral bekend, omdat hij als Chef van den Generalen Staf van het Philippijnsche Leger, als hoedanig hij op 31 December 1938 aftrad om met de uitvoering van het Mindanao-plan te worden belast, veel naam heeft gemaakt, door alle oefenkampen en ook gevangenissen — aan het hoofd waarvan hij tevoren stond — „selfsupporting'' te maken op het gebied van de voedselvoorziening, speciaal wat plantaardige voedingsmiddelen betreft Om die reden vooral is hij voor het Mindanao-plan uitgezocht.

Het staat nog niet vast of een en ander zal doorgaan zooals geschetst, omdat de inwerking van politieke factoren niet te beoordeelen valt. Aangenomen mag evenwel worden, dat het onderwerpelijke wetsontwerp, dat op de agenda van de op 23 Januari 1939 bijeenkomende National Assembly staat, zal worden aangenomen.

De uitvoer van ruwe rubber bedroeg blijkens de uitvoerstatistieken in 1936 en 1937 onderscheidenlijk 388.743 en 417.429 kg, waarvan in 1936 alles en in 1937 twee derde naar de V.S. van Amerika ging, in laatstgenoemd jaar werd een derde naar Turkije uitgevoerd ; de waarde van den totalen uitvoer bedroeg respectievelijk P 207.311 en P 356.358.

Het verschil tusschen productiecijfers en uitvoercijfers wijst er op, dat in de Philippijnen in 1936 rond 312.000 kg en in 1937 rond 295.000 kg ruwe rubber werden verwerkt. Zulks geschiedt, volgens bekomen inlichtingen, in de schoenfabrieken, welke rubber verwerken, waarvan er een viertal in Manilla en één in Cebu bekend zijn ; tevens wordt rubber verwerkt door een rijwielfabriek te Manilla.

De onzekerheid omtrent de toekomstige positie van de Philippijnen, zoowel politiek als economisch, heeft tot gevolg, dat door particulieren vrijwel geen initiatief wordt genomen tot het opzetten van nieuwe of tot de uitbreiding van bestaande ondernemingen of fabrieken. Aangezien er onder de thans bestaande Regeeringsplannen geene worden aangetroffen, die op de verwerking van ruwe rubber betrekking hebben, mag naar het voorkomt, wel worden aangenomen, dat van de vergroote productie, welke zal ontstaan als het Mindanao-plan ongewijzigd uitvoering vindt, een belangrijk gedeelte zijn weg zal moeten vinden naar de wereldmarkt en zal worden geëxporteerd.

(3323/39). (*Mededeeling van den Consul-Generaal der Nederlanden te Manilla*).

De uitvoerpositie van Columbia.

Ofschoon de invoer in Columbia in de laatste jaren sterk toeneemt, sluit de handelsbalans toch nog steeds met een actief saldo, hetgeen te danken is aan de omstandigheid, dat die vermeerdering van den invoer nog altijd meer dan gecompenseerd wordt door de vermeerdering van den uitvoer. Overigens moet aan dezen stand van de handelsbalans niet al te veel waarde worden gehecht, want de overige posten der betalingsbalans laten hoogstwaarschijnlijk een aanzienlijk deficit.

Er is nog een tweede punt, dat de aandacht vraagt, en wel de eenzijdige samenstelling van den export. Deze is n.l. afhankelijk van slechts drie producten, t.w. koffie, petroleum en goud, waarvan koffie verreweg het voornaamste is. Duidelijk blijkt die afhankelijkheid uit de onderstaande tabel betreffende den uitvoer over de jaren 1935—1937 (cijfers in mill. papierpesos) :

	1937	1936	1935
Totale export:	184,18	157,63	142,79
Waarvan:			
Koffie	99,17	91,97	79,22
Petroleum	35,08	28,27	29,10
Goud	32,02	20,79	19,19

Naar uit deze cijfers blijkt, beslaan de drie bovengenoemde producten gezamenlijk meer dan 90% van den

totalen uitvoer, waarvan alleen koffie meer dan 50%. Van de stijging van de exportwaarde in de periode 1935—1937, ad 41½ millioen pesos, valt 39 millioen op deze drie producten alleen, n.l. 20 millioen pesos op koffie, 6 millioen op petroleum en 13 millioen pesos op goud. Van den overblijvenden uitvoer wordt bijna twee derde in beslag genomen door bananen en huiden.

Columbia is voor zijn export dus wel zeer afhankelijk van enkele artikelen en met name van koffie. Dat deze situatie gevaren in zich houdt, behoeft geen betoog. Echter is het juist de koffiecultuur, waaraan in de laatste jaren de groote welvaart van Columbia is te danken. De koffie-uitvoer is n.l. in de periode 1935—1937 aanzienlijk gestegen — hij beliep in die jaren resp. 226, 236½ en 250½ millioen kg — en de prijs, die op de Amerikaansche markt ervoor kon worden bedongen, was zeer bevredigend. Ook thans is dit nog het geval. Uiteraard werkt dat stimuleerend op de cultuur en op den uitvoer. Toch zal de koffie-export in de naaste toekomst wel niet veel hoogere cijfers toonen, gezien immers het feit, dat koffie een meerjarige cultuur is en vrijwel de geheele productie thans reeds wordt uitgevoerd. Daarbij valt te bedenken, dat de gunstige prijzen, die de Columbiaansche koffie thans op de Amerikaansche markt bedingt, voor een deel waarschijnlijk op speculatieve basis rusten. Deze situatie in aanmerking genomen, is het duidelijk, dat een ernstige prijsdaling voor koffie op de Amerikaansche markt of een nieuwe koffiecrisis onmiddellijk een radicale verandering zou brengen in den huidigen bloeienden toestand van het land.

De gunstige resultaten van de koffieverkoopen hebben den koers van de peso tegenover dien van den dollar doen stijgen. Dit is voor de Regeering aanleiding geweest een wetsontwerp op te stellen, waarbij de peso — welker waarde oorspronkelijk op het pond sterling was gebaseerd — aan den Amerikaanschen dollar wordt gekoppeld, en wel op grondslag van \$ 1 = peso 1,75. Overigens wordt hiermee slechts een feitelijk bestaande toestand wettelijk vastgelegd. Het voornaamste motief voor dezen maatregel is het feit, dat het economisch leven van Columbia te zeer van den toestand in de V.S. van Amerika afhankelijk is, dan dat de peso geheel los van den dollar zou kunnen blijven.

In dit verband vraagt ook de goudproductie de aandacht. Deze wordt n.l. voor een belangrijk deel bepaald door de noteering van den dollar: een hooge dollarkoers werkt stimuleerend en maakt exploitatie mogelijk van mijnen, die anders niet loonend zouden kunnen werken; een lage dollarkoers daarentegen oefent een remmenden invloed uit op de goudproductie. Deze productie is de laatste jaren tamelijk sterk toegenomen en het is twijfelachtig, of zij binnen afzienbaren tijd nog zoo kan worden opgevoerd, dat de goudexport een compensatie zou kunnen vormen voor een eventueele daling der koffieprijzen.

Voor de eerstkomende jaren schijnt de petroleumnijverheid meer perspectief te bieden, zoodat deze nijverheid over eenige jaren een belangrijker factor voor de volkswelvaart kan vormen dan zij thans is.

Samenvattend mag men dus concludeeren, dat de huidige economische toestand van Columbia zeer gunstig is. Wel is het land nog sterk afhankelijk van de uitkomsten van den koffie-export, doch er is een wijziging in de economische structuur van het land waar te nemen, die de strekking heeft, de volkswelvaart minder van dat éène product afhankelijk te maken. Mocht deze tendenz zich doorzetten, dan zal Columbia in de toekomst beter tegen economische depressies bestand blijken dan tot dusver het geval was. De rustige politieke toestanden, die thans in het land heerschen, vormen in deze ontwikkeling een factor van beteekenis.

(E.V. 3/39).

Scheepvaartberichten.

De wilde vaart in 1938.

Voor de trampvaart is 1938 een ongunstig jaar geweest. De in October 1937 ingezette daling der trampvrachten is vrijwel ononderbroken voortgegaan tot December 1938. In Februari was de daling het sterkst. In November bereikten de vrachten het laagste niveau; slechts in de maanden Augustus en September was er even een kleine opleving.

De op grond van de nieuwe-gewogen-indexcijfers der trampvrachten van de Britsche Chamber of Shipping berekende jaargemiddelden geven het volgende beeld te zien:

	(1929 = 100)	(1935 = 100)
1929	100	133,5
1935	74,9	100
1936	84,3	112,6
1937	131,5	175,6
1938	95,0	126,9

Uit deze gegevens blijkt, dat dooreengenomen de vrachten in 1938 toch nog meer dan 25% boven die van 1935 lagen. Hierbij moet evenwel rekening worden gehouden met het feit, dat de exploitatiekosten thans veel hooger zijn dan in het jaar 1935. Dat de algemeene vrachtvaart er thans minder slecht voorstaat dan in 1935 is te danken aan de omstandigheid, dat 1937 een bijzonder goed jaar is geweest, waarvan veel reederijen gebruik hebben gemaakt voor het aflossen van schulden, vlootvernieuwing, enz. De voornaamste oorzaak van den slechten gang van zaken is, dat op het dichtbevolkte Noordelijk halfrond — ook in Europa — de graanoogsten groot waren, terwijl Argentinië uitermate teleurstelde, met als gevolg een ontwrichting van de La Platamarkt. Over het algemeen worden de vooruitzichten voor de trampvaart in het jaar 1939 thans vrij gunstig geacht.

Op het gebied van de internationale samenwerking der trampreeders zijn geen vorderingen gemaakt. De poging, om naar het voorbeeld der tankvaart te komen tot de oprichting van een internationale „pool" ter financiering van de oplegkosten van trampschepen, is mislukt.

In verschillende landen wordt sedertdien met verdubbelde kracht aangedrongen op de (weder) invoering van een financieele steunverleening aan de scheepvaart.

In Engeland is in Januari ll. het rapport van het „Deep Sea Tramp Fact Finding Committee" gepubliceerd.

De opmerkelijke achteruitgang van de Britsche trampvaart wordt in dit rapport toegeschreven aan de omstandigheid, dat buitenlandsche schepen bij de concurrentie in het voordeel zijn omdat:

a) zij lagere kapitaalsuitgaven hebben (bv. door aankoop van tweedehandsch schepen en het ontvangen van bouwpremies);

b) zij direct of indirect regeeringssteun ontvangen (subsidies, vlagdiscriminatie, enz.);

c) in Engeland de bouw-, reparatie- en exploitatiekosten abnormaal zijn gestegen als gevolg van de herbewapening.

(*Bronnen: Fairplay; Angier's Shipping Report*).

De tankvaart in 1938.

De wereldproductie van ruwe olie bedroeg in 1938 volgens een berekening van het American Petroleum Institute 271.362.000 metr. tons tegenover 280.975.000 metr. ton in 1937. De productie was dus in 1938 3,4% kleiner dan in 1937. Daar echter in 1937 een recordproductie plaats vond, zegt deze achteruitgang niet veel.

Voor het *verloop der tankvrachten* is maatgevend de vracht, welke voor „clean"- tankers wordt betaald in het vervoer van de „Gulfports" naar „U.K./Continent". Het verloop dier tankvrachten is als volgt:

Jaargemiddelden.		Maandgemiddelden		
			1937	1938
1923	27/10	Jan.	16/10	32/3
'24	34/1	Febr.	24/6	29/3
1925	23/9	Mrt.	30/—	21/6
'26	31/5	Apr.	35/8	18/5
'27	33/3	Mei	27/5	13/9
'28	15/5	Juni	29/8	12/3
'29	21/8	Juli	27/9	11/4
1930	22/10	Aug.	29/3	12/—
'31	9/1	Sept.	26/10	12/—
'32	8/11	Oct.	25/10	12/6
'33	8/8	Nov.	25/1	
'34	9/10	Dec.	28/10	
1935	12/7			
'36	13/7			
'37	27/4			
'38	17/6 (t/m Oct.)			

De daling der tankvrachten wordt verklaard door den overwegenden invloed der volgende factoren:

1e. de inzinking der conjunctuur met als gevolg een vermindering der commercieele olieconsumptie;

2e. de toeneming van het aantal tankschepen. Terwijl een 75 à 80 nieuwe tankschepen met een drgv. van ± 800.000 ton nieuw in de vaart kwamen, werden door sloop en zeerampen slechts ± 12 schepen met een drgv. van rond 100.000 ton aan de vaart onttrokken;

3e. een vermindering der nieuwe stockvorming voor oorlogsdoeleinden. Volgens een schatting werden in 1936 en 1937 voor dit doel resp. 52 en 60 millioen vaten opgeslagen.

Terwijl begin 1938 zoo goed als geen tankschepen waren opgelegd, werden in den loop van het jaar — ondanks het feit, dat de traanfactorijen tengevolge van de lage vrachten niet aan het olievervoer deelnamen — zeer veel schepen uit de vaart genomen.

Opgelegde tanktonnage.

begin 1935	1.075.000 ton drgv.
„ 1936	481.450 „ „
„ 1937	207.570 „ „
„ 1938	20.000 „ „
Aug./Sept. 1938	1.100.000 „ „

De confiscatie der eigendommen van de oliemaatschappijen in Mexico heeft geleid tot een sterk verminderden export van Mexicaansche olie. Daar Venezuela voor Mexico is ingevallen heeft deze confiscatie voor de tankvaart geen gunstige gevolgen gehad.

Een belangrijke gebeurtenis voor de tankvaart was nog het Fransche decreet, krachtens hetwelk 50% der olie-aanvoeren naar Frankrijk onder Fransche vlag moet plaatsvinden.

(*Bronnen: Fairplay; John I. Jacobs and Company's Yearly Market Report; Algemeen Handelsblad*).

Nederlandsche koopvaardijvloot per ulto.1938

De Nederlandsche koopvaardijvloot telde ulto. 1938 1.114 stoom- en motorschepen met een inhoud van 2.770.082 B.R.T., waarvan thuis behooren te:

Amsterdam..............	330	1.087.053 B.R.T.
Rotterdam..............	239	917.622 „
's-Gravenhage..........	126	657.734 „
Prov. Groningen........	193	49.648 „
Vlissingen.............	4	8.638 „
Terneuzen..............	5	2.691 „
Dordrecht..............	3	1.262 „

(*Het Nederlandsch Grootscheepvaartbedrijf in 1938, door C. H. K. Borghardt in het Algemeen Handelsblad*).

Aanplant, oogst en voedseltoestand in de Buitengewesten in December 1938[1]).

Sumatra.

In Atjeh was de regenval op vele plaatsen aan den lagen kant, waardoor in verschillende streken de sawahwerkzaamheden nog steeds werden vertraagd, en een groote achterstand ontstond. Het ernstigst was deze in Idi, vooral in het landschap Simpang Olim, en in de Onderafdeeling Lho' Soekon, waar nog maar 30% van het sawahareaal kon worden beplant. In dit laatste gebied werd bovendien op de reeds beplante sawahs, als gevolg van de droogte, veel last van onkruid ondervonden; indien de regenval nog eenigen tijd onvoldoende blijft, wordt daar een zeer onbevredigende oogst verwacht. De ladang-padi leed eveneens van de droogte.

1) In Tapanoeli, Banka en de Molukken in het vierde kwartaal in Borneo in November.

De voedseltoestand bleef bevredigend, behalve in de 26 moekims van Groot-Atjeh, waar de vorige oogst grootendeels was mislukt; hier moest door middel van werkverschaffing aan het vliegveld bij Koetaradja en rijstdistributie hulp worden geboden.

In Tapanoeli vielen in het vierde kwartaal de rijstoogsten hier en daar eenigszins aan den lagen kant uit. In het onderdistrict Dolok (Padangsidempoean) had de ladang-padi ernstig van droogte en boorders te lijden en werd mislukking van den oogst gevreesd. De aanplant van tweede gewassen werd er uitgebreid, om een te verwachten voedseltekort aan te vullen. Op Samosir viel de oogst van tuinbouwgewassen, katjang tanah en maïs minder goed uit door ongunstige weersomstandigheden. In sommige streken waren de rijstvoorraden wat kleiner dan vorig jaar, doch dit gaf nergens aanleiding tot ongerustheid. In Mandailing werd de cultuur van kaneel uitgebreid en in de Dairi-landen die van witte kool.

In Sumatra's Westkust was hier en daar door verschillende omstandigheden het overplanten wat vertraagd, o.a. in Loeboek Sikaping. Plaatselijk trad mentek op in de padi, terwijl in Ophir de tweede gewassen wateroverlast hadden. De oogsten der verschillende gewassen vielen over het geheel normaal uit, terwijl ook de voedseltoestand normaal was, behalve in Loeboek Sikaping, waar nog wat rijst werd verstrekt. In de rubberstreken verbeterde de economische toestand door het uitreiken der rubbercoupons. Uitbreiding werd gemeld van de cultuur van kaneel, kruidnagel en in geringe mate van koffie.

In Palembang vielen de oogsten der verschillende gewassen bevredigend tot goed uit. Plaatselijke voedseltekorten konden gemakkelijk worden aangevuld.

In Indragiri vielen de rijstoogsten op sawahs en in rawangs over het geheel goed uit, doch de ladang-padi had zeer geleden van de droogte in de voorafgaande maanden, waardoor de oogst tegenviel. De voedselvoorraad nam door de oogsten toe.

Op Banka was het ladangoppervlak ongeveer even groot als verleden jaar, doch de stand van den aanplant was wat minder goed, behalve van knolgewassen. De voedseltoestand was normaal. Het onderhoud van de pepertuinen was veelal minder goed, waardoor de oogst zal worden gedrukt; de raming voor 1939 was 6.000 ton.

Borneo.

In de Westerafdeeling van Borneo was in November de regenval overvloedig, waardoor de padi hier en daar wateroverlast ondervond, terwijl hier en daar tevens ziekten en plagen optraden. De stand van de ladangpadi was over het algemeen door het slechte branden iets minder dan normaal. Over het algemeen kon een normale uitgestrektheid ladangs worden beplant, soms zelfs meer, doch in het district Sanggau kon slechts de helft van de gekapte uitgestrektheid worden gebrand en beplant. In enkele streken had de bevolking geen rijstvoorraden meer, doch wel beschikte zij veelal over andere inkomstenbronnen. De aanplant van cassave en maïs was vooral in de rubberstreken minder dan normaal, doch voldoende om eventueele paditekorten te dekken, terwijl elders, ook in het district Sanggau, een normale aanplant voorkomt.

In de Zuider- en Oosterafdeeling viel op verschillende plaatsen veel regen, waardoor op enkele plaatsen padi door bandjirschade verloren ging. De afgekomen oogsten van Oostmoesson-padi, bataten en andere knolgewassen vielen goed uit.

Groote Oost.

In Celebes en Onderhoorigheden had nog in enkele streken oogst van sawah-padi plaats, waarbij bevredigende resultaten werden verkregen. In verschillende streken ging door wateroverlast vrij veel maïs verloren, vooral in Goa en Takalar, waar het verlies op omstreeks 1.100 ha of 15—20% van den aanplant werd geraamd. In eenige streken waar bandjirs werden gevreesd, werd de maïs halfrijp geoogst. De voedselvoorraden waren normaal, behalve in eenige deelen van Djeneponto, waar evenwel voedsel van elders werd aangevoerd.

In Manado werd plaatselijk de bijplant van padi door onvoldoende regen geremd. Hier en daar werden verschillende gewassen geoogst, welke over het geheel normale opbrengsten gaven; de gogo-oogst op Siaoe en de Talaud-eilanden had echter van boorders geleden. De voedseltoestand was gunstig. Op enkele plaatsen werd waargenomen, dat de rijst in het menu in meerdere mate vervangen werd door maïs; de lage copraprijzen bemoeilijkten den aankoop van rijst.

In de Molukken was in het vierde kwartaal de voedselsituatie goed, behalve op de Schouten-eilanden, waar de sagovoorraad sterk afnam en de prijs steeg. De rijstimport verminderde vooral in Ternate tengevolge van de lage prijzen der uitvoerproducten. De kruidnageloogst op de Oeliassers viel middelmatig uit.

In Bali en Lombok kon in verschillende streken vroeg met de sawahwerkzaamheden worden begonnen. De verkregen gadoe-oogst viel bevredigend uit, doch de arachisoogst in Tabanan had van de vele regens geleden, terwijl ook de batatenproductie in Karangasem en de maïsoogsten in verschillende streken slechts matig uitvielen. De voedseltoestand was normaal tot goed, hoewel in de door misoogst getroffen gebieden van Lombok nog steeds toezicht vereischt was.

(*Samengesteld door den Dienst van den Landbouw*).

Productenoverzichten.

Cassave-producten.

De zeer zwakke stemming op de wereldgraanmarkten sedert begin Januari was mede van invloed op het prijsverloop van cassave-producten, welke aan een voortdurende daling onderhevig was. Het buitenland bleef nagenoeg geheel afzijdig; van eenige toenemende belangstelling was niets te bespeuren. In de gegeven omstandigheden heerschte dan ook allerwege in den tapiocahandel een gedrukte stemming, temeer waar iedere aanduiding van een gunstige ommekeer in de situatie volkomen afwezig is.

Een van de gevolgen van de reeds geruimen tijd heerschende ongunstige marktsituatie is een verminderde productie van die cassave-wortelen, welke uitsluitend

dienen als grondstof voor de tapiocameelfabricatie. Volgens de beschikbare gegevens is de cassave-aanplant dit jaar beduidend kleiner dan die van 1938. Voorts heeft de bijkomstige omstandigheid van de betrekkelijk hooge prijzen van kampongrijstsoorten tot gevolg, dat de binnenlandsche consumptie van cassave vrij aanzienlijk is toegenomen.

Hierdoor is een dispariteit ontstaan in de binnenlandsche prijzen van de voor tapiocameelbereiding bestemde bittere soorten, en de mede voor consumptie geschikte zoete soorten cassave-wortelen.

Het vrij belangrijke prijsverschil tusschen beide variëteiten — voor zoete cassavewortelen wordt in sommige streken momenteel ongeveer 25 cent per 100 kg meer betaald dan voor bittere wortelen — heeft tot gevolg, dat sedert de laatste maanden een zekere voorkeur voor de verbouwing van zoete cassave kan worden waargenomen, waardoor de aanplant van deze soort grooter is dan gewoonlijk.

Deze omstandigheden hebben ertoe medegewerkt, dat de tapiocameel-industrie in de Preanger veelal slechts met moeite de benoodigde grondstof kan krijgen, hetgeen reeds hier en daar het sluiten van fabrieken tot gevolg heeft gehad. Hierin moet dan ook een der oorzaken worden gezocht van de terughoudendheid, waarmede tapiocafabrikanten tot prijsverlaging overgaan.

Intusschen waren fabrikanten aan het einde van Januari bereid hun vraagprijzen voor AA-kwaliteiten tot *f* 4,20 per 100 kg, en die van A-kwaliteiten tot *f* 3,90 te verlagen, hetgeen echter transacties met het buitenland nog niet mogelijk maakte.

Tapioca flake noteerde einde Januari *f* 5,20/5,30 per 100 kg, seeds A *f* 5,20/5,30 en pearl A *f* 5,40/5,50.

Te Soerabaia liep in Januari de noteering van gaplek terug van *f* 1,58 tot *f* 1,30 e.k. per 100 kg, die van gaplekmeel van *f* 1,90 tot *f* 1,65 per 100 kg f.o.b.

Kedelee.

In dit product ging vrijwel niets om.

Nieuwe oogstlevering Augustus/September fob. Pasoeroean/Probolinggo wordt nog steeds aangeboden tot *f* 5,18 per 100 kg; koopers hielden zich afzijdig.

Djember-kedelee poetih Mata itam wordt aangeboden tot *f* 5,67 per 100 kg franco Djember.

Gendjah-kwaliteit van Tegal is in aanbod tot *f* 6,47½ per 100 kg.

De markt is dus volkomen onveranderd en zeer stil.

Koffie.

In de afgeloopen verslagperiode registreerde de koffietermijnmarkt te New-York dezelfde ups and downs als op vrijwel alle andere productenmarkten, die tengevolge van de toenemende spanning in Europa, konden worden geconstateerd.

De invloed, welke van de internationale politiek uitgaat op het prijsverloop van de verschillende producten, overheerscht in zoodanige mate, dat het soms schijnt of de reëele economische factoren, zooals productie, consumptie, oogstvooruitzichten, enz., welke tenslotte het marktbeeld toch zouden moeten beheerschen, hun vat op de markten hebben verloren.

Het is echter aan geen twijfel onderhevig, of tenslotte zullen bedoelde factoren op den duur weer meer gewicht in de schaal leggen, waardoor de thans aan den dag tredende verschijnselen — zij het met eenige vertraging — niettemin hun invloed op het verloop van de markt zullen uitoefenen.

Voor den Mei-termijn voor ,,Rio 7'' was het verloop te New-York als volgt:

21	Jan.	'39	4,30 d.c. per lb.
23	,,	,,	4,21 ,, ,, ,,
25	,,	,,	4,21 ,, ,, ,,
27	,,	,,	4,18 ,, ,, ,,
28	,,	,,	4,21 ,, ,, ,,
30	,,	,,	4,24 ,, ,, ,,
1	Febr.	,,	4,30 ,, ,, ,,
3	,,	,,	4,24 ,, ,, ,,
4	,,	,,	4,22 ,, ,, ,,

De onlangs gepubliceerde cijfers over de wereldconsumptie in het afgeloopen jaar wijzen op een aanzienlijken vooruitgang van het koffiegebruik, al moet er rekening mede worden gehouden, dat deze toename gedeeltelijk is toe te schrijven aan een noodzakelijke aanvulling van de voorraden in de tweede hand, zoodat niet zonder meer mag worden aangenomen, dat ook in het loopende jaar de consumptie zich op ditzelfde peil zal handhaven.

De ,,world disappearance'' van koffie, dat is de totale hoeveelheid, welke van de zichtbare wereldvoorraden zijn afgenomen, bereikte in 1938 een recordcijfer van 27.334.000 zakken, hetwelk een toename van 12,3% of 2.998.000 zakken beteekent tegenover het jaar 1937, waarin dit cijfer 24.336.000 zakken bedroeg.

De afleveringen in de V.S. van Amerika beliepen in 1938 13.720.000 zakken, tegen 12.968.000 in 1937, een toename van 1.484.000 zakken of 11½%.

De invoer van Braziliaansche koffie nam met 2.200.000 zakken of 24,7% toe, terwijl de ,,milds'' hun aandeel in den invoer in de V.S. van Amerika zagen teruglopen met 716.000 zakken van 5.468.000 tot 4.752.000 zakken.

Als de twee voornaamste oorzaken van de toenemende consumptie in de V.S. van Amerika kunnen worden genoemd de intensieve reclamecampagne van het Pan American Coffee Bureau en voorts de betrekkelijk lage prijs van het gebrande product in verhouding tot dien van andere genotmiddelen als thee.

Zijn de vooruitzichten, wat de consumptie in de V.S. van Amerika betreft dus niet ongunstig, al zal — zooals reeds eerder is uiteengezet — de afname misschien lichtelijk teruglopen, heel wat minder rooskleurig is de situatie in Europa, met name in Italië en Duitschland, in welke landen door gebrek aan deviezen het koffieverbruik van overheidswege op het oogenblik sterk is gerantsoeneerd.

Bij benadering is de jaarlijksche behoefte van Duitschland op 3.000.000 balen te schatten en die van Italië op ruim 1.000.000, tezamen 4.000.000 of circa 15% van de totale wereldconsumptie ad ruim 27.000.000 balen.

Aangezien het niet waarschijnlijk is, dat de handelsbalansen dezer landen, welke in het afgeloopen jaar beide een passief saldo aanwezen — Duitschland's handelsbalans was in 1937 nog actief — dit jaar een veel gunstiger beeld zullen toonen, terwijl het vrijwel uitgesloten moet worden geacht, dat zal worden overgegaan tot afgifte van vrije deviezen, teneinde een grooteren koffie-invoer te bewerkstelligen, moet mitsdien ernstig worden rekening gehouden met een geringeren invoer in dit loopende jaar in deze landen.

In welke mate een eventueel verminderde invoer in Duitschland en Italië een ongunstigen invloed zal uit-

oefenen op de geheele koffiesituatie, zou te gewaagd zijn in cijfers uit te drukken. Slechts moge gewezen worden op de omstandigheid, dat de wereldproductie, welke aanzienlijk grootere schommelingen vertoont dan de wereldconsumptie, tenslotte de doorslaggevende factor is bij de bepaling van de richting, waarin zich de koffiesituatie zal ontwikkelen.

De inmiddels binnenkomende oogstramingen voor het loopende oogstjaar Juli 1938 tot en met Juni 1939, betrekking hebbende op de meeste koffieproduceerende landen in Midden- en Zuid-Amerika, wijzen op een lagere productie, vooral van die van de Braziliaansche koffiesoorten.

Het is vanzelfsprekend, dat aan deze ramingen geen absolute waarde mag worden toegekend, doch deze slechts als een waardevolle aanwijzing zijn te beschouwen voor een toekomstige marktontwikkeling. Opgemerkt dient nog te worden, dat, met uitzondering van Brazilië, de hieronder volgende landen allen de zgn. ,,milds" aan de markt brengen, welke in kwaliteit boven de gemiddelde Braziliaansche koffiesoorten staan.

De prijs van deze ,,milds" pleegt te New-York dan ook steeds te liggen boven die van ,,Rio"-koffie. Slechts in het jaar 1937, voordat de Braziliaansche Regeering in November van dat jaar besloot over te gaan tot een drastische wijziging van hare koffiepolitiek, welke tot op dat tijdstip gericht was op de handhaving van hooge prijzen, is het voorgekomen, dat de marge tusschen de prijzen van Rio-koffie en die van ,,milds" zeer gering werd, en soms zelfs geheel verdween, waardoor de koffiebranders ertoe overgingen in hunne mélanges minder Rio-koffie te gebruiken.

De ramingen der producties van de voornaamste Zuid- en Centraal-Amerikaansche koffie-landen voor het huidige oogstjaar 1938/1939 en de cijfers van het oogstjaar 1937/1938 toonen het volgende beeld:

	1938/1939	1937/1938
	in balen van 60 kilo	
Cuba	510.000	550.000
Guatamala	900.000	750.000
Haïti	325.000	400.000
Nicaragua	200.000	230.000
San Salvador	500.000	1.000.000
Venezuela	475.000	950.000
Columbia	4.250.000	4.800.000
Totaal ,,milds"	7.160.000	8.680.000
Brazilië	18.000.000	25.000.000

Uit dezen staat, die geen gegevens bevat inzake de oogstramingen in Honduras, Costa Rica en Mexico, welke echter niet van groote beteekenis zijn, blijkt, dat, dank zij den aanzienlijk lageren koffie-oogst van Brazilië, indien althans deze raming min of meer juist zou zijn, d.w.z. een fout van niet meer dan één à anderhalf millioen balen in deze schatting zou schuilen, de statistische positie van het product aan het einde van dit oogstjaar belangrijk verbeterd zou zijn.

In deze cijfers, waarvan — er zij hier nogmaals op gewezen — de waarde slechts zeer betrekkelijk is, komt een tendenz tot uiting, welke een verdere intrinsieke verbetering van de koffiesituatie — ook bij een matigen achteruitgang van de wereldconsumptie — in dit jaar niet uitsluit.

De koffiemarkt in Nederlandsch-Indië was in de afgeloopen verslagperiode aanvankelijk prijshoudend en behoudens een kleine inzinking later zelfs vast gestemd. Er bestond bevredigende belangstelling voor goede ondernemingskoffie W.I.B., welke kwaliteit werd verhandeld tegen oploopende prijzen van *f* 18,75 tot *f* 19,50.

In het midden van verslagperiode stond de markt eenigszins onder den invloed van de algemeene zwakke tendenz van de productenmarkten in Europa en in Amerika, doch zoodra de politieke situatie een iets minder dreigend aspect scheen te toonen, trokken de prijzen weer aan.

De prijzen per quintaal waren:

	18 Jan.	26 Jan.	30 Jan.	3 Febr.
Ready export-kwaliteit te Soerabaia	*f* 19.—	*f* 19.—	*f* 19,25	*f* 19,50
Palembang Robusta B-kwaliteit te Soerabaia	,, 12,04	,, 12,28	,, 12,52	,, 12,52
Lampong Robusta (15%) e.k. Telok Betong	,, 11,87½	,, 11,75	,, 11,75	,, 11,80

Rijst.

De Java-markt was gedurende de afgeloopen weken flauwer door grooten verkoopdrang in Oost-Java. De prijs voor O.J.S.I daalde zelfs tot *f* 1,16½ per koyang franco Djemberlijn voor levering Februari.

Door West-Java werd nog geregeld Oost-Java-rijst (Hoo Ing en Kretek-soorten) voor verscheping Februari/Maart bijgekocht.

Op den 4en Februari j.l. werd bekend gemaakt, dat de richtprijzen voor fabrieksdroge padi in het komende seizoen op het niveau van het thans ten einde loopende seizoen 1938/1939 zullen blijven gehandhaafd.

Voor het seizoen 1939/1940 worden dus wederom *f* 3,25 en *f* 2,90 per 100 kg als richtprijzen aangegeven voor resp. fabrieksdroge padi boeloe en padi tjere van goede kwaliteit.

Ook in het komende seizoen zal afzet van oogstoverschotten van Java en van Zuid-Celebes naar op invoer van rijst aangewezen gewesten in Ned.-Indië worden bevorderd.

Na het bekend worden van de richtprijzen voor het rijstseizoen 1938/1939 werd de markt iets vaster.

Buitengewesten.

De prijzen in Zuid-Celebes liepen verder op tot *f* 6,62½ per 100 kg fob. Paré-Paré dubbelzak.

De prijs van Palembang-rijst steeg circa 25 cents per 100 kg, waardoor koopers op Java zich terugtrokken.

De afschepen van Java-rijst naar de W. Afd. van Borneo en Djambi waren bevredigend.

Buitenland.

De noteeringen voor buitenlandsche rijst zijn thans:

AI Special Broken	*f* 3,98	per 100 kg	fob.	Bangkok	
Siam White Garden 25%/30%	,, 5,15	,,	,,	,,	,,
Longgrain	,, 4,69	,,	,,	,,	Saigon
Japan Quality	,, 4,37	,,	,,	,,	,,
Sioka Rice	,, 4,33	,,	,,	,,	Rangoon
Loonzain Rice	,, 4,08	,,	,,	,,	,,

Volgens de laatste officieele ramingen zullen de exportexedenten uit den laatsten Achter-Indischen rijstoogst bedragen :

Siam	1.700.000	tons
Burma	3.600.000	,,
Indo-China	1.800.000	,,

De particuliere ramingen zijn zoowel voor Siam als voor Burma nog 100.000 tons hooger.

Suiker.

In de periode van 21 Januari—4 Februari bleef een duidelijke prijstendenz op de wereldsuikermarkt uit. De politieke spanning in Europa nam in verband met het acuut worden der staatkundige vraagstukken om de Middellandsche Zee, tengevolge van de ontwikkeling van den Spaanschen burgeroorlog, nog toe. Deze politieke spanning veroorzaakt een onzekerheid omtrent de toekomst, welke haar stempel drukt op alle productenmarkten, ook die van suiker ; een gezonde ontwikkeling van den termijnhandel wordt daardoor ten zeerste belemmerd, een bepaalde prijstendenz kan niet tot uiting komen, daar het niet mogelijk is met redelijke zekerheid het verloop der conjunctuur, zelfs voor de naaste toekomst, te bepalen.

Tegen het einde van Januari trok de wereldsuikermarkt iets aan, doch in de eerste dagen van Februari volgde daarop alweer eene reactie. Een overzicht van het verloop der noteeringen volgt hieronder voor :

a. Actuals c. & f. U.K. (Raws 96°) te Londen in shillings per cwt.
b. den Mei-termijn (Raws 96° c.i.f. U.K.) te Londen in shillings per cwt ;
c. den Mei-termijn (Cuban Raws, wereldcontract, f.o.b. Cuba) te New York in dollarcenten per lb.

	a		b	c
21 Jan.	6/3	buyers showing no interest	6/2½	1,14½
24 ,,	6/3¾	business done	6/3¼	1,15½
27 ,,	6/3¾	buyers showing no interest	6/2½	1,15
30 ,,	6/3¾	business done	6/2¾	1,16
2 Febr.	6/3	buyers showing no interest	6/2¼	1,13½
3 ,,	6/2¼	,, ,, ,, ,,	6/1½	1,12½
4 ,,	6/2¼	,, ,, ,, ,,	6/1¾	1,13½

De in Britsch-Indië te maken prijzen voor suiker, bleken in den laatsten tijd — mede in verband met het lage peil der vrachten van Europa naar de Britsch-Indische Westkust — voordeelig genoeg, in vergelijking met de suikerprijzen op de Europeesche markten, om vervoer van ,,British Refined'' uit Europa naar Britsch-Indië loonend te maken. Naar verluidt, zou zelfs terugverscheping van naar Europa verkochte Java-suiker naar Britsch-Indië te verwachten zijn.

Teneinde deze concurrentie in haar ,,natuurlijk'' afzetgebied tegen te gaan, verlaagde de N.I.V.A.S. op 26 Januari hare limites voor export naar bestemmingen in het Oosten met 50 cts. per quintaal. De nieuwe limites werden gesteld op (per quintaal) :

	S.H.S.	H.S.
Westkust van Britsch-Indië	*f* 6,15	—
Oostkust ,, ,, ,,	,, 6,20	—
Singapore	,, 6,80	,, 6,70
Penang	,, 6,65	,, 6,55
Bangkok	,, 6,65	,, 6,55
Hongkong	,, 6,55	,, 6,30
Shanghai	,, 6,40	,, 6,30
Aden/Zanzibar	,, 5,35	,, —
Perzische Golf	,, 5,45	—

Voor bestemmingen, gelegen ten Westen van Suez, bleven de limites ongewijzigd.

Op 3 Februari vond een hernieuwde verlaging met 35 cts. per quintaal plaats van de limites voor export naar Britsch-Indië, welk besluit echter den volgenden dag werd herzien, door deze limites weer met 15 cts. per quintaal te verhoogen.

Op den datum van het afsluiten van dit verslag (4 Februari) hadden de prijsmutaties nog niet tot het tot stand komen van belangrijke transacties geleid. De suikermarkt op Java bleef stil ; de tweede hand deed geen zaken van belang, de N.I.V.A.S. zelve verkocht in de periode van 19 Januari tot 1 Februari rond 5.150 ton, waarvan rond 1.850 ton voor locale consumptie en rond 3.300 ton voor export. Van laatstgenoemde hoeveelheid werden 2.600 ton verkocht voor Oostelijke bestemmingen na de verlaging der limites. Het schijnt echter, dat zoowel exporteurs als leveranciers voor binnenlandsche consumptie zich in de twee laatste maanden van het vorige jaar voldoende ruim hebben ingedekt om voorloopig een afwachtende houding aan te nemen, alvorens tot verdere aankoopen bij de N.I.V.A.S. over te gaan.

Thee.

De stijging van de theeprijzen, waarop in het vorige overzicht werd gewezen, heeft zich in de eerste helft van deze verslagperiode voortgezet, zoodat de doorsneeveilingsopbrengsten te Londen per 26 Januari over het algemeen iets hooger waren dan die van de voorgaande week.

De cijfers in het onderstaande staatje toonen echter aan, dat er gedurende de laatste week een verandering is ingetreden. Slechts Ceylon-thee maakte met een, zij het zeer lichte, stijging een uitzondering op de voor de andere soorten ingetreden daling.

	12/1-39	19/1-39	26/1-39	2/2-39
Noordelijk Br.-Indië	13.07 d.	13.25 d.	13.48 d.	13.20 d.
Zuidelijk Br.-Indië	13.48 ,,	13.71 ,,	13.90 ,,	13.44 ,,
Ceylon	14.88 ,,	15.00 ,,	14.99 ,,	15.04 ,,
Java	11.48 ,,	11.41 ,,	12.29 ,,	12.21 ,
Sumatra	10.64 ,,	10.78 ,,	10.61 ,,	10.53 ,,

Uiteraard worden de huidige marktverbindingen eenigszins vertroebeld door de minder gunstige politieke berichten, terwijl anderzijds de onzekerheid van de in deze maand te nemen beslissing van het International Tea Committee over het restrictiepercentage voor het komende jaar ook haar invloed op de markt doet gelden.

Uit het zoojuist ontvangen Monthly Bulletin of Statistics van het I.T.C. blijkt, dat de totale thee-uitvoer in December, vergeleken met de vorige maand, met rond 6 millioen lbs. is gedaald, terwijl de thans bekende cijfers betreffende het verbruik, aangevuld met voorzichtige ramingen, een ongeveer gelijk wereldverbruik voor November en October aangeven.

Het verbruik in Groot-Britannië is na den scherpen terugval in October weer gestegen en heeft in de maanden November en December respectievelijk 34.054.000 lbs. en 34.409.000 lbs. bedragen, hetgeen, gezien de overeenkomstige cijfers der vorige maanden, bevredigend kan worden genoemd.

In onderstaande tabel zijn de uitvoer- en verbruikscijfers over de eerste 11 maanden van 1938 opgenomen. De uitvoer van „outsider"-landen bedroeg in die periode 19,2% van den totalen werelduitvoer, tegen 21,6% gedurende het overeenkomstige tijdvak in 1937. Deze vermindering is eenerzijds het gevolg van het hoogere uitvoerpercentage van de aan de restrictie deelnemende landen, anderzijds ook van een productievermindering van enkele „outsiders" (Japan, China).

Wat meer in het bijzonder de positie van Nederlandsch-Indië betreft, valt te constateeren, dat ook in 1938 onze theeën zich op de voornaamste verbruiksmarkten niet alleen goed wisten te handhaven, doch veelal zelfs hun afzet relatief ten aanzien van de concurreerende theeën zagen toenemen.

Voor de V. S. van Amerika en Australië volgen daaromtrent hieronder — aan de hand van recent ontvangen cijfermateriaal — eenige gegevens. De totale December-invoer in de V. S. van Amerika bedroeg 8.723.000 lbs. tegenover 7.170.000 lbs. in November 1938 en 10.014.000 lbs. in December 1937. Ditmaal werd het grootste aandeel gevormd door de invoeren van Britsch-Indische thee (2.200.000 lbs.); een hoeveelheid van 1.468.000 lbs. was samengesteld uit Java- (713.000 lbs.) en Sumatra- (755.000 lbs) thee.

Een volledig beeld van de samenstelling van den thee-invoer in de V.S. van Amerika geeft de nevenstaande tabel, waarin ook zijn opgenomen de December-cijfers van 1937 (alle cijfers in hoeveelheden van 1.000 lbs.):

De relatief hooge invoeren van zwarte Formosa-thee in de maanden November en December zijn te beschouwen als een seizoensverschijnsel. De jaarcijfers bevestigen de in het vorige overzicht vervatte mededeeling, dat de zwarte Formosa-thee een groot deel van haar afzet op de Amerikaansche markt verloren heeft.

	December 1938	November 1938	December 1937
I. Zwarte thee:			
Britsch-Indië	2.200	1.460	1.746
Ceylon	1.597	1.607	1.682
Nederlandsch-Indië	1.468	1.398	1.178
Afrika	249	191	392
Formosa	380	425	1.202
Japan	36	17	324
Gemengde theesoorten	27	31	57
Totaal	5.957	5.129	6.581
II. Groene thee:			
Japan	1.159	646	1.231
Japan (stofthee)	375	187	339
Overige soorten	145	234	764
	1.679	1.067	2.334
II. Oolong- en andere thee:			
Formosa	1.015	885	963
Andere soorten	72	89	136
	1.087	974	1.099
Totaal-generaal	8.723	7.170	10.014

De totale jaarinvoer beliep in 1938 79,7 millioen lbs., een daling van circa 16½% ten opzichte van het vorige jaar. De grootste terugval had de groene thee te verduren, voor welke soort de achteruitgang niet minder dan bijna 34% bedroeg.

Rekening houdende met de omstandigheid, dat de invoer van groene thee in 1937 boven het normale niveau lag (20,7 millioen lbs. tegenover 15,2 en 15,5 millioen lbs. in de daaraan voorafgaande jaren), neemt de belangrijkheid van het aandeel der zwarte theeën in den totalen invoer steeds toe. Bedroeg dit aandeel in 1935 71,3%, in de twee volgende jaren waren deze cijfers respectievelijk 74,6 en 71,7%, om in het jaar 1938 te stijgen tot 77,4%.

Als verklaring voor de scherpe inzinking (tot 20,4%), die het Nederlandsch-Indische aandeel in 1937 onderging zijn tweeërlei factoren aan te voeren:

eerstens de hierboven vermelde abnormaal hooge invoeren van groene thee, waardoor het debiet van de goedkoopere zwarte theesoorten het sterkst te lijden had;

Thee-uitvoer en -verbruik in 1938, in 1000 lbs.

Periode	Uitvoer			Verbruik		
	Restrictie-landen	Outsiders	Totaal	Gr.-Britannië	Andere landen	Totaal
1e kwartaal	127.308	28.500	155.808	120.884	103.009	223.893
2e „	162.433	30.442	192.875	100.932	100.637	201.569
3e „	232.888	62.998	295.886	109.801	111.051	220.852
October	76.134	17.959	94.093	31.752	42.475	74.227
November	68.294	19.034	87.328	34.054	39.500	73.554
Totaal Jan./Nov.'38	667.057	158.933	825.990	397.423	396.672	794.095
„ Jan./Nov.'37	625.217	172.364	797.581	404.942	415.499	820.441
„ Jan./Nov.'36	636.406	140.461	776.867	405.663	374.958	780.621

tweedens de zeer hooge invoeren van zwarte Formosa-thee in dat jaar (4,6 millioen tegen 0,7 millioen lbs. in 1935). Dat deze factor inderdaad hoofdzakelijk den Nederlandsch-Indischen thee-invoer in de V.S. van Amerika in ongunstigen zin beïnvloed heeft, blijkt wel uit het feit, dat in 1937 over de geheele linie een toenemende invoer viel te constateeren, terwijl de invoer van Java- en Sumatra-thee op ongeveer dezelfde hoogte bleef. In 1938 is het percentage van Nederlandsch-Indië in den invoer van zwarte thee gestegen tot 33,7%, nadat het in de jaren 1935, '36 en '37 achtereenvolgens 29,6, 32,5 en 28,5% had bedragen.

De toenemende beteekenis van de Nederlandsch-Indische theeën voor de Amerikaansche markt komt dan ook duidelijk tot uitdrukking in het onderstaande staatje (alles in 1.000 lbs.):

Jaar	Totale thee-invoer i/d V. S. van Amerika	Invoer van Ned.-Ind. thee i/d V. S. van Amerika	% van het totaal
1935	83.688	17.685	21,1%
1936	81.317	19.780	24,3%
1937	95.553	19.537	20,4%
1938	79.735	20.816	26,1%

De voorloopige jaarcijfers betreffende de samenstelling van den Amerikaanschen thee-invoer zijn opgenomen in de volgende tabel, welke tevens een vergelijkingsmogelijkheid over de laatste vier jaren biedt:

Thee-invoer in de V. S. v. Amerika, in 1000 lbs.

	1938	1937	1936	1935
I. Zwarte thee.				
Ceylon	20.543	22.204	20.525	21.076
Ned.-Indië	20.816	19.537	19.780	17.685
Br.-Indië	14.402	16.753	15.452	14.754
Afrika	2.875	3.053	1.817	3.874
Formosa	1.836	4.569	1.443	731
Japan	432	1.389	976	1.017
Gemengde theesoorten	821	986	717	539
Totaal	61.725	68.491	60.710	59.677
II. Groene thee.				
Japan	8.592	14.374	9.843	9.641
Japan (stofthee)	1.991	2.655	2.023	2.278
Andere soorten	3.085	3.641	3.337	3.559
Totaal	13.668	20.670	15.203	15.478
III. Oolong- en andere theeën.				
Formosa	3.724	5.317	4.623	7.812
Andere Oolong thee	137	166	—	—
Totaal	3.861	5.483	4.623	7.812
Alle andere theeën	481	909	781	721
Totaal	4.342	6.392	5.404	8.533
Totaal-generaal	79.735	95.553	81.317	83.688

Voor Australië zijn nog slechts gegevens bekend over de eerste elf maanden; ook hierin komt het toenemende aandeel van Nederlandsch-Indische theeën duidelijk naar voren:

Thee-invoer in Australië in 1000 lbs. gedurende Januari t/m November van het jaar:

	Totale invoer	Aandeel van Ned.-Indië
1933	42.478	64%
1934	40.548	66%
1935	41.985	63%
1936	41.894	65%
1937	42.630	68%
1938	44.810	71%

Aanteekeningen.

NEDERLANDSCH-INDIË.

Groothandelsprijzen exportproducten.

Indexcijfers, gewogen met uitvoerhoeveelheden in 1935 (1929 = 100).

(Voorloopige cijfers)

Sept. 1936		39,7
Dec. ,,		56,6
Maart 1937		63,5
Juni ,,		55,8
Sept. ,,		52,6
Dec. ,,		44,8
Maart 1938		40,7
Juni ,,		40,2
Sept. ,,		44,5
Dec. ,,		45,1
Jan. 1939		44,6
28 Nov. — 3 Dec.	1938	44,4
5 Dec. — 10 ,,	,,	44,7
12 ,, — 17 ,,	,,	45,1
19 ,, — 24 ,,	,,	45,5
26 ,, — 31 ,,	,,	45,6
2 Jan. — 7 Jan.	1939	45,5
9 ,, — 14 ,,	,,	45,4
16 ,, — 21 ,,	,,	45,4
23 ,, — 28 ,,	,,	44,5
30 ,, — 4 Febr.	,,	44,2

(*Centraal Kantoor voor de Statistiek*).

HONGARIJE.

Certificaten van oorsprong.

Blijkens mededeeling van Hr. Ms. Gezantschap te Boedapest, moet o.a. voor de navolgende goederen van overzeeschen oorsprong bij invoer in Hongarije een certificaat van oorsprong worden overgelegd, t.w. koffie, thee, peper, ruwe en halfbewerkte rijst, copra, cocosnoten, arachidenoten, enz., ruwe cacaoboonen, ruwe huiden, looistoffen en -extracten, ruwe rubber, minerale oliën, ricinusolie, hars, schellak, arabische gom e.d., cocosvezels.

De certificaten kunnen in de verschepingshaven worden afgegeven. Ingeval de goederen niet rechtstreeks uit het land van oorsprong naar Hongarije worden vervoerd, kunnen de certificaten door een in Europa gevestigde Kamer van Koophandel worden afgegeven, in welk geval echter de legalisatie door het Hongaarsche Consulaat is vereischt.

(Med. E.V. 635/39).

IERLAND.

Invoerrecht op bindertwine etc. verhoogd.

Op grond van de „Emergency Imposition of Duties (171) Order, 1939", wordt het invoerrecht op bindertwine, vervaardigd van garens van Manilla-, sisal-, of andere harde vezels, behalve cocosvezel, vastgesteld op 50% (alg. tar.) en 33⅓% (Britsch pref. tar.). Het oude recht bedroeg 40% voor alle herkomsten.

(Med. E.V. 636/39).

INDO-CHINA.

Uitvoerrecht op rubber.

Bij Presidentieel decreet van 20 Januari j.l., is goedgekeurd het besluit van den Gouverneur-Generaal van Indo-China, waarbij het uitvoerrecht op de mindere kwaliteiten van rubber (sernambij, scraps, cupwashings, lumps, skimmings en clippings) verlaagd wordt met 40%.

(Med. E.V. 637/39).

SIAM.

Invoercijfers van suiker en melasse.

Suiker.

Landen van herkomst	Gewicht in kg	Waarde in ticals
In Bangkok in December 1938:		
Hongkong	293.024	28.513
Britsch-Indië	5	5
Ned.-Indië	1.458.440	138.091
Totaal	1.751.469	166.609
In provinciale invoerhavens in September 1938:		
Singapore	117.892	14.631
Penang	521.516	54.299
Br. Maleische Staten	19.009	3.181
Totaal	658.417	72.111
Melasse.		
In Bangkok in December 1938:	nihil	nihil
In provinciale invoerhavens in September 1938:		
Penang	740	51

(5400/39). (*Mededeeling van het Gezantschap der Nederlanden te Bangkok*).

URUGUAY.

Deviezencontingent Januari 1939.

Het voor Nederland en zijn overzeesche gebiedsdeelen beschikbare deviezencontingent heeft de Uruguayaansche Regeering voor de maand Januari 1939 vastgesteld op £ 32.000,— (voor December £ 45.000).

(Med. E.V. 636/39).

Boeken en Tijdschriften.

„Economische Voorlichting" No. 4, 1939.

Van *„Economische Voorlichting"*, het weekblad van de gelijknamige afdeeling der Directie van Handel en Nijverheid van het Ministerie van Economische Zaken te 's-Gravenhage, werd No. 4 ontvangen, gedateerd 27 Januari 1939.

Daarin is allereerst een artikel opgenomen over de vooruitzichten van den buitenlandschen handel van Japan.

De rubriek „Handel en Nijverheid" opent met een bijdrage over den Nederlandschen uitvoer naar Zweden, waarna mededeelingen volgen over eenige landen, o.a. België, Palestina, Spanje (Valencia) en de Unie van Zuid-Afrika.

Onder „Economische Propaganda" is de gebruikelijke kalender opgenomen van internationale tentoonstellingen, congressen en jaarbeurzen, terwijl onder „Economische Politiek" verdragen en overeenkomsten worden vermeld, gesloten tusschen Duitschland — Venezuela en Italië — Turkije.

Deze laatste rubriek bevat voorts mededeelingen, o.a. over Indo-China, Zuid-Slavië en Martinique en Guadeloupe.

Diverse Berichten.

Mededeeling.

Belanghebbenden hier te lande wordt in overweging gegeven, alvorens zich met verzoeken om inlichtingen tot Nederlandsche diplomatieke en consulaire ambtenaren in het buitenland te wenden, zich in verbinding te stellen met het Hoofd van het Bureau voor Buitenlandsche Handelsvoorlichting en Propaganda van het Kantoor voor den Handel te Batavia-C., aangezien in vele gevallen door genoemd bureau over de gewenschte gegevens wordt beschikt, waardoor niet onbelangrijke tijdsbesparing kan worden verkregen.

Indien blijkt, dat de verzochte gegevens hier te lande niet beschikbaar zijn, verleent het bureau gaarne zijne bemiddeling tot het verkrijgen daarvan bij de betrokken instanties in het buitenland.

Het verdient voorts aanbeveling, aanvragen tot vestiging van handelsrelaties in het buitenland vergezeld te doen gaan van volledige bijzonderheden betreffende de artikelen waarop de aanvraag betrekking heeft, alsmede van bank- en/of andere referenties nopens den aanvrager.

Personalia.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 27 Januari 1939 No. 26, is de heer E. T. Lambert, benoemd Consul van het Britsche Rijk te Batavia, gerekend van 20 Januari 1939 af, toegelaten tot de voorloopige uitoefening van zijn consulaire functies.

Tevens is de heer G. C. Whitteridge op 20 Januari 1939 weder opgetreden als Vice-Consul van het Britsche Rijk te Batavia.

(5321/39).

Kennisgevingen.

In de „Verzameling van Kennisgevingen aan de Ambtenaren der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen over het jaar 1939" zijn verschenen :

Kennisgeving No. 1. Maatregelen ten aanzien van de invoerrechten (zie Kennisgeving 1938 No. 57).

Kennisgeving No. 2. Nadere aanwijzing van eenige met aethylalcohol bereide producten, welke onder bepaalde omstandigheden niet als gedistilleerd zullen worden belast.

Kennisgeving No. 3. Regeling van den invoer van gebleekte katoenen stoffen („Invoerverordening gebleekte katoenen stoffen 1939"). Kennisgeving 1938 No. 3 komt hierdoor te vervallen.

Kennisgeving No. 4. Regeling van den invoer van ongebleekte katoenen stoffen („Invoerverordening ongebleekte katoenen stoffen 1939"). Kennisgeving 1938 No. 4 komt hierdoor te vervallen.

Tariefwetgeving.

Vastgestelde waarden voor de berekening van het defensie-uitvoerrecht en statistiekrecht voor het 3e kwartaal 1939.

Bij de beschikking van den Directeur van Financiën van 28 Januari 1939 No. DA 5d/1/44 en DA 5d/1/45 zijn voor de berekening van het *defensie-uitvoerrecht*, als bedoeld bij de ordonnantie van 18 Februari 1938 (Staatsblad No. 97), voor het *3de kwartaal 1939* voor verschillende goederen de daarbij vermelde waarden vastgesteld, welke tevens gelden voor de berekening van het *statistiekrecht bij uitvoer*.

*

Vastgestelde waarden voor de berekening van het defensie-uitvoerrecht, het statistiekrecht en het 5%-uitvoerrecht op bevolkingsrubber voor het 2e kwartaal 1939.

Bij de beschikking van den Directeur van Financiën van 28 Januari 1939 No. DA 5d/1/47 zijn voor de berekening van het *defensie-uitvoerrecht*, als bedoeld bij de ordonnantie van 18 Februari 1938 (Staatsblad No. 97), voor het *2de kwartaal 1939* voor ondervolgende goederen de daarbij vermelde waarden vastgesteld, welke tevens gelden voor de berekening van het *statistiekrecht bij uitvoer* en het ingevolge de ordonnantie van 7 December

1910 (Staatsblad No. 628), zooals sedert gewijzigd en aangevuld, verschuldigd *uitvoerrecht van 5% der waarde.*

No.	Omschrijving der goederen	Maatstaf	Waarde
1.	droge rubber: blankets, barkcrêpe en dergelijke met behulp van andere dan door de hand gedreven machines bereide rubber in vellen en alle andere rubber in vellen, welke òf op de doorsnede geen melkwitte kleur vertoont, òf waarvan de breedte van het melkwitte gedeelte der doorsnede kleiner is dan de helft van de dikte van het vel	100 kg	*f* 50,52
2.	ruwe, geheel ongezuiverde scraps en ruwe, geheel ongezuiverde aardrubber	,,	,, 36,31
3.	alle rubber, niet vallende onder 1 of 2:	,,	,, 44,23

*

Vastgestelde waarden voor de berekening van het defensie-uitvoerrecht en statistiekrecht voor aardolieproducten voor het 2e kwartaal 1939.

Bij de beschikking van den Directeur van Financiën van 28 Januari 1939 No. DA 5d/1/46 zijn voor de berekening van het *defensie-uitvoerrecht*, als bedoeld bij de ordonnantie van 18 Februari 1938 (Staatsblad No. 97), voor het *2de kwartaal 1939* voor de ondervolgende goederen de daarbij vermelde waarden vastgesteld, welke tevens gelden voor de berekening van het *statistiekrecht bij uitvoer.*

No.	Omschrijving der goederen	Maatstaf	Waarde
	Aardolieproducten: aardolie, ruwe, bij verscheping		
1	*a.* uit Palembang	hectoliter	*f* 1,50
2	*b.* uit Pangkalansoesoeh (Pangkalanbrandan)	,,	,, 1,95
3	,, : kerosine in kisten en/of blikken	,,	,, 5.55
4	,, : kerosine, andere	,,	,, 1,95
	,, : benzine en gasoline: *a.* vliegbenzine:		
5	1. in kisten en/of blikken	,,	,, 7,25
6	2. andere	,,	,, 3,70
	b. andere dan vliegbenzine:		
7	1. in kisten en/of blikken	,,	,, 6,—
8	2. andere	,,	,, 2,45
9	,, : solarolie	,,	,, 1,75
10	,, : terpine of turpene	,,	,, 2,10
11	,, : smeeroliën	100 kg	,, 8,60
12	,, : consistentvet	,,	,, 17,20
13	,, : paraffine en lampwas ..	,,	,, 14,85
14	,, : vaseline	,,	,, 11,85
15	,, : asphalt	,,	,, 1,50
16	,, : batchingolie	hectoliter	,, 3,70
17	,, : Tarakan crude	,,	,, 0,90
18	,, : residu (stookolie) en dieselolie	,,	,, 0,90

Handelsbetrekkingen.

No. 2. Zweden. Firma te Stockholm wenscht voor directe transacties in relatie te treden met importeurs van papier en karton h.t.l.

No. 395178.

No. 3. Zweden. Firma te Gothenburg wenscht in relatie te treden met een importeur h.t.l. van papier en karton, die bereid is haar te vertegenwoordigen op commissie-basis.

No. 395186.

No. 4. V. S. van Amerika. Firma te New York wenscht als verkoopagente op te treden van exporteurs hier te lande van kapok, aetherische oliën, specerijen, enz.

No. 395764.

No. 5. Nederland. Firma te 's-Gravenhage wenscht in relatie te treden met hier te lande gevestigde importeurs van zinkwit, lithopoon, ultramarijn, enz.

No. 394822

Marktberichten.

(BATAVIA EN SOERABAIA).

Verslag over de periode 30 Januari t/m 4 Februari 1939.
Prijzen per 100 kg, tenzij anders vermeld.

SUIKER.

Soerabaia.

In de tweede hand werden vrij belangrijke partijen t.w. ± 3000 tons afgedaan tegen 10 cent beneden Nivas-limites voor Maart-levering, koopers optie. Koopers waren hoofdzakelijk Europeesche exporteurs.

De Nivas verlaagde op 3 Februari haar limites voor Britsch-Indië voor Superieur met 35 cent; den volgenden dag werden deze limites weer met 15 cent verhoogd.

De Londen- & Fob.-Cuba-noteeringen waren resp. op 27/1—3/2 als volgt:

Londen-noteeringen (in sh. per cwt.):

		27/1	3/2
Maart	1939	6/2¾	6/1½
Mei	,,	6/2½	6/1½
Aug.	,,	6/2½	6/1¼
Dec.	,,	6/1	5/11½
Actual:		Raws 6/3¾ sellers, buyers showing no interest.	Raws 6/2¼ sellers, buyers showing no interest.

Fob.-Cuba-noteeringen (in dc. per lb.):

		27/1	3/2
Maart	1939	1,14	1,12½
Mei	,,	1,15	1,12½
Juli	,,	1,15	1,13
Sept.	,,	1,15½	1,12½

THEE.

Batavia.

Het aanbod van ready-thee bedroeg totaal 8.200 kisten tegen 9.100 kisten in de voorgaande week. De kwaliteit vertoonde geen merkbare of algemeene verandering. De toon van de markt was aanmerkelijk stiller.

Onderstaande prijzen verstaan zich op basis: „uitvoerrecht voor verkoopers rekening".

		Prompt: Laagste	Hoogste
Oranje Pecco	fijnste	f 0,45	—f 0,46
	fijne	,, 0,43	—,, 0,44
	gew.	,, 0,41	—,, 0,42
Pecco		,, 0,39½	—,, 0,40
Pecco Souchong en Souchong		,, 0,37½	—,, 0,38½
Broken Oranje Pecco	fijnste	,, 0,42	—,, 0,45
	fijne	,, 0,37	—,, 0,39
	gew.	,, 0,34½	—,, 0,35½
Proken Pecco		,, 0,34	—,, 0,35
Broken Tea		,, 0,33	—,, 0,34
Fannings		,, 0,34½	—,, 0,35
Stof & Small Fannings		,, 0,32½	—,, 0,33

RUBBER.

Batavia.

Bij het begin van de afgeloopen verslagperiode opende de markt flauw met kleine afdoeningen in Standard Sheets tot 26½ cent en Standard Crêpe tot 27⅞ cent per ½ kg.

In verband met de betere politieke berichten uit Europa zijn de prijzen opgeloopen tot resp. $27\frac{3}{8}$ en $28\frac{5}{8}$ cent per $\frac{1}{2}$ kg.

De omzetten van ready-rubber bleven nog altijd beperkt, terwijl van de zijde van speculanten weinig belangstelling werd getoond.

Licenties:

De licentie-markt bleef de geheele week zeer prijshoudend; transacties hadden plaats tot $47\frac{1}{4}/47\frac{1}{2}$ cent per kg. Het aanbod bleef zeer gering.

U. K. Stockcijfers:

Londen	51.827—456 tons
Liverpool	29.155— 28 tons

een vermindering van 484 tons.

Marktnoteeringen:

Datum	Londen Std.Sheet per lb.	New York Std.Sheet per lb.	Singapore Std.Sheet per lb.	Singapore Med. Bl. per lb.	Batavia Java Std.Sheet per ½ kg	Batavia Java Std.Crêpe per ½ kg
30-1-'39	d. $7\frac{3}{4}$	\$ $0,15\frac{1}{2}$	\$ 0,26	\$ $0,24\frac{1}{2}$	*f* $0,26\frac{1}{2}$	*f* $0,27\frac{3}{4}$
31-1-'39	,, $7\frac{7}{8}$	,, $0,15\frac{5}{8}$	,, $0,26\frac{3}{4}$	,, $0,25\frac{1}{4}$	—	—
1-2-'39	,, $7\frac{13}{16}$	,, $0,15\frac{1}{2}$	,, $0,26\frac{7}{8}$	,, $0,25\frac{1}{2}$	,, $0,27\frac{3}{8}$	,, $0,28\frac{5}{8}$
2-2-'39	,, $7\frac{13}{16}$	,, $0,15\frac{9}{16}$	,, $0,26\frac{5}{8}$	,, $0,25\frac{1}{4}$	,, $0,27\frac{1}{8}$	,, $0,28\frac{3}{8}$
3-2-'39	,, $7\frac{7}{8}$	,, $0,15\frac{5}{8}$	—	—	,, $0,27\frac{1}{4}$	,, $0,28\frac{1}{2}$
4-2-'39	,, $7\frac{7}{8}$	,, $0,15\frac{11}{16}$	,, $0,26\frac{7}{8}$	,, $0,25\frac{1}{2}$	,, $0,27\frac{3}{8}$	,, $0,28\frac{5}{8}$

Soerabaia.

De rubbermarkt was in deze verslagperiode zeer onzeker. Voor Standard Sheets werd in den beginne geboden $26\frac{1}{4}$ cent en voor Standard Crêpe $27\frac{3}{4}$ cent per $\frac{1}{2}$ kg. Daarna stegen de prijzen met koopers voor Sheets tot $27\frac{5}{8}$ cent en voor Crêpe tot 29 cent per $\frac{1}{2}$ kg.

Tenslotte was de markt iets flauwer; de prijzen waren nominaal als volgt:

Standard Sheets	$27\frac{1}{2}$ cent
Standard Crêpe	$28\frac{3}{4}$,,

KOFFIE.

Batavia.

Lampong Robusta en W. I. B. Robusta-koffie. De New York-noteering verbeterde gedurende deze verslagperiode eenigszins, sloot echter iets beneden het hoogste punt. Noteering voor den Maarttermijn was 4,25 dc. per lb. Soerabaia gaf de volgende noteeringen:

Ready	vraag *f* 19.—,	aanbod *f* 19,50
Aug./Oct.	,, ,, $19,12\frac{1}{2}$,	,, ,, $19,37\frac{1}{2}$
Oct./Dec.	,, ,, 19,25,	,, ,, 19,50

Italië kocht deze week ± 6000 picols tweede soort W.I.B. tot ongeveer *f* 19.—

Lampong Robusta 15%. Dit product bleef zonder eenige belangstelling; de noteering bleef vrijwel onveranderd voor Febr./Mrt.-levering vraag *f* 11,60 met aanbod tot *f* 11,80. De voorraad van dit product is zeer gering.

Soerabaia.

Voor alle kwaliteiten kwamen in de afgeloopen periode nagenoeg geen zaken tot stand. De nog aanwezige ondernemingskoffie bevindt zich hoofdzakelijk in de tweede hand, die prijzen vraagt, welke heden nog niet door exporteurs betaald kunnen worden.

Ondernemingskoffie noteerde:

Verkoopers *f* 19,50 Koopers *f* 19,25

Exportkwaliteit levering Febr./Mrt. aanbod *f* 19,25, terwijl koopers *f* 19.— willen betalen.

Nieuwe oogst-contracten werden in de afgeloopen week niet afgesloten. De noteeringen waren tenslotte:

Aug./Oct.	*f* 19.— — *f* 19,25
Oct./Dec.	,, 19,25 — ,, 19,50

PEPER.

Batavia.

Zwarte Lampong-peper. De Londen-noteering liep terug tot $2\frac{7}{16}$ d. per lb., terwijl later voor Maart/Mei $2\frac{1}{2}$ d. per lb. sellers genoteerd werd. Telok Betong gaf de volgen- de noteeringen:

		vraag	aanbod
28/1-	levering Jan./Mrt.	*f* 12,90	*f* 13,10
30/1-	,, ,,	,, 12,85	,, 13,10
31/1-	,, ,,	12,90	,, 13,10
1/2-	,, ,,	,, 13,10	,, 13,25
2/2-	,, ,,	,, 13,10	,, 13,30
3/2-	,, ,,	,, 13,10	,, 13,25

De prijs voor zwarte peper, welke door de tweede hand werd betaald, ligt inderdaad boven de Londen-noteering van $2\frac{7}{16}$, die ongeveer uitkomt op iets boven de *f* 12.—. Deze week werden verschillende transacties voor Jan., Jan./Febr., Febr./Maart afgesloten tot *f* 13,10 en *f* 13.—, terwijl April/Juni werd gedaan tot *f* 13,30 en *f* 13,20. Londenvoorraad: 1.268 tons.

SIEMENS
TELEFOON
TECHNIEK
HET
KOORDLOOZE WISSELBORD
BRENGT
SIEMENS
de oplossing van het telefoonprobleem op ondernemingen. Geen reparaties meer aan koorden, klinken en stoppen. Geschikt voor de tropen, practisch geen onderhoud, eenvoudig in bediening. Reeds tientallen in Indië geleverd. Voor 5 à 10 aansluitingen uit voorraad leverbaar. Met het nieuwe telefoontoestel model 1938 een uiterst betrouwbare combinatie.
NEDERLANDSCHE SIEMENS MIJ., N.V.
Batavia
Soerabaia

Batavia.

Witte Muntok-peper. De belangstelling voor dit product was nog zeer gering en werd door exporteurs niet hooger geboden dan *f* 19,50. Een kleinigheid werd voor *f* 19,75 uit de markt genomen. Terwijl daarna exporteurs steeds *f* 19,50 bleven bieden, hielden verkoopers de prijs op *f* 20,30. Voor *f* 20,30 was echter een zeer klein aanbod ; verkoopers hielden verder op *f* 20,55. Londenvoorraad : 9.641 tons.

CITRONELLA-OLIE.

Batavia.

Aanvankijk werd citronella-olie contract A gedaan tot *f* 0,79 per kg levering Juli/Dcember, met verder vraag en aanbod op *f* 0,80. Later werd terugloopend gedaan tot *f* 0,75 levering Juli/December met verder vraag, doch zonder nabijkomend aanbod. Levering Februari/Maart en April/Mei vraag *f* 0,75, aanbod *f* 0,76. Voor het geheele jaar 1940 was eenige belangstelling met koopers op *f* 0,81, doch geen verkoopers.

KAPOK.

Soerabaia.

Er vonden kleine afdoeningen plaats voor standardkwaliteiten oogst '37 aan exporteurs, terwijl oogst '38 geregeld aan het Fonds verkocht werd.

KAPOKPITTEN.

Soerabaia.

Japansche exporteurs verlaagden hun prijs wederom tot *f* 1,40 fob, nadat enkele kleine zaken nog tot *f* 1,42½ gedaan werden. Oliefabrieken bleven geïnteresseerd tot *f* 1,30, tot welken prijs geregeld zaken gedaan werden.

COPRA.

Soerabaia.

De markt was vaster. Londen seinde geregeld hoogere noteeringen en nadat enkele honderd tonnen Bali F.M.S. tot *f* 5,70 werden afgedaan, boden exporteurs aan het eind dezer verslagperiode *f* 5,73 voor Februari- en *f* 5,79 voor Maart-afscheep ; alles fobnug Bali.

GAPLEK.

Soerabaia.

Niettegenstaande de hoogere prijzen, die de bevolking in de dessa voor consumptie betaalde, bleef de prijs in de afgeloopen verslagperiode voor gaplek te Soerabaia laag, door gebrek aan belangstelling voor gaplekmeel. Koopers indiceerden een prijs van *f* 1,30 en verkoopers hielden op *f* 1,35, zonder dat zaken tot stand konden komen.

GAPLEKMEEL.

Soerabaia.

De markt was aanvankelijk iets beter, doordat voor indekking tot *f* 1,62½ betaald en afgedaan werd. Later werd tevergeefs aangeboden tegen *f* 1,65 en *f* 1,62½, maar koopers hadden zich teruggetrokken. Exporteurs toonden nagenoeg geen belangstelling en de zaken waren uiterst beperkt.

TAPIOCA.

Soerabaia.

De markt was stil. Vrijwel algemeen hielden fabrikanten op dezelfde prijzen.

Noteeringen:

Tapioca	Weinig of geen vraag van het buitenland.
f.f. flake	*f* 5,25
seeds A.	*f* 5,10/*f* 5,25
Pearl A.	*f* 5,50
fabrieksmeel	kwaliteit A *f* 3,80, kwaliteit AA *f* 4,20.
B III meel	*f* 2.—.

MAIS.

Soerabaia.

Ook gedurende de afgeloopen verslagperiode seinde Buenos-Aires vrijwel ongewijzigde noteeringen, maar niettegenstaande een verdere verlaging der monopolieheffing van *f* 0,10, toonde Nederland geen belangstelling. Japansche exporteurs verlaagden daarom ook hun prijzen en nadat nog enkele zaken voor levering Januari/Februari waren afgedaan tot resp. Soerabaia *f* 3,02½, Pasoeroean *f* 2,97, Prob./Banj. *f* 2,91½, werden de nieuwe limites gesteld op resp. Soerabaia *f* 2,99½, Pasoeroean *f* 2,94, Prob./Banj. *f* 2,88½, alles e.k. op bovengenoemde plaatsen.

Voor levering Januari/Maart was de belangstelling klein, koopers boden op Soerabaia *f* 2,91½, Pasoeroean *f* 2,86, Prob./Banj. *f* 2,80½ met aanbod, dat zich *f* 0,05 hooger stelde.

RIJST.

West-Java.

De afgeloopen week was de rijstmarkt onveranderd. Slechts onbelangrijke transacties kwamen tot stand. De hoofdschotel was de inschrijving voor Banka en Billiton, die aan Krawangpellers gegund werd, n.l. de Bankatender 330 tons tot *f* 66,99 per 1000 kg franco K.P.M. Priok en de Billiton-tender 650 tons tot *f* 7,25 cif Tandjong Pandan. Ditmaal werd alleen Java-rijst gevraagd, buitenlandsche rijst werd uitgesloten.

De rijstprijzen bleven vrijwel gelijk aan die van de vorige verslagperiode.

Noteeringen :

Huller	Boeloe	*f* 7,36½
,,	Tjere	,, 6,80
Lolosan	Tjere	,, 6,39½
Petjakoelit	Tjere	,, 6,15½

Oost-Java.

De markt bleef onveranderd flauw door gebrek aan kooplust. O.J.S./I. werd afgedaan voor Februari/Maartlevering tot *f* 6,34 voor cancellation. Mei/Juli-levering werd aangeboden tot *f* 6,26, Juli/Sept. tot *f* 6,34 met koopers tot *f* 6,20½.

O.J.S./H.I. Banjoewangi daalde verder, en werd tevergeefs aangeboden naar de Molukken tegen *f* 6,50 dubbel zak.

De noteeringen waren :

		Februari.	
Banjoewangi	OJS/AA	*f* 7,88	fr. fabriek
,,	OJS/H	,, 6,61	,,
,,	OJS/HI	,, 6,26	,,
Djember	OJS/AA	,, 6,80	,,
	OJS/I	,, 6,34	,,
Kretek 30%		,, 6,47½	fr. wg. Soerabaia.
Petja Koelit		,, 5,66½	,,

GRONDNOTEN.

Batavia.

Cheribon gepelde, e.k. Cheribon Febr./Maart '39 aanbod *f* 7,10.

COCOSKOEKEN.

Batavia.

E.k. Tjilatjap Jan./Febr. '39 aanbod *f* 2,70.

DAMAR.

Batavia.

Sumatra en Pontianak (asst. No. 1, 2, 3, 4, 5) :
Sumatra A/E *f* 25,10 nominaal.
Sumatra E vraag *f* 10,55.
Pontianak A/E *f* 22,10 nominaal.
Pontianak E *f* 8,50 nominaal.

HUIDEN.

Batavia.

Buffel nat :	*f* 12.—		
Koe nat :	*f* 21,50		
Buffel droog (1-11 kg):	I *f* 38.— ;	II *f* 31.— ;	III *f* 23,50
(11-13 kg):	I *f* 49,50 ;	II *f* 38.— ;	III *f* 25,50
(13 kg en hooger):	I *f* 52,50 ;	II *f* 46.— ;	III *f* 31.—
Koe droog (1-7 kg):	I *f* 82,50 ;	II *f* 72,50 ;	III *f* 61.—
(7-9 kg):	I *f* 63,50 ;	II *f* 56,50 ;	III *f* 51.—
(9 kg en hooger):	I *f* 60.— ;	II *f* 51.— ;	III *f* 46.—

GEITEVELLEN.

Batavia.

Per stuk (basis : 35 kg per 100 st.) : I *f* 0,72½ ; II *f* 0,43½.

SCHAPEVELLEN.

Batavia.

Per stuk (basis : 50 kg per 100 st.) : I *f* 0,52½ ; II *f* 0,25½.

CACAO.

Batavia.

E.k. Batavia prompt *f* 24,50 nominaal.

TIN.

Batavia.

± *f* 187,50.

Aanbestedingen.

Openbare aanbesteding.

De Resident van Palembang maakt bekend, dat op den 23en Februari 1939, ten 9 ure v.m., ten kantore van den Ingenieur Eerstaanwezend Waterstaatsambtenaar te Palembang, een openbare aanbesteding zal worden gehouden voor ,,het bouwen van een Europeesche Lagere School te Palembang'', waarvan de kosten zijn geraamd op *f* 18.750.—.

De aanwijzing zal plaats hebben op hetzelfde kantoor te Palembang op den 15en Februari 1939 des voormiddags om 9 uur.

Bestek en voorwaarden met teekeningen verkrijgbaar ten kantore van genoemden Waterstaatsambtenaar tegen betaling van *f* 5.— per stel.

(7)

PUBLICATIES VAN HET CENTRAAL KANTOOR VOOR DE STATISTIEK

MAANDSTATISTIEKEN

BETREFFENDE DEN IN- EN UITVOER DER BELANGRIJKSTE HANDELSARTIKELEN VAN JAVA EN MADOERA EN DE BUITENGEWESTEN

PRIJS INCLUSIEF PORTO VOOR HET BINNENLAND

	per jaarg.	per aflev.
(1) Uitvoer Java en Madoera	f 3.50	f 0,35
(2) Invoer Java en Madoera	„ 8,–	„ 0,80
(3) Uitvoer der belangrijkste havens van Java en Madoera	„ 5,–	„ 0,50
(4) Invoer van Garens en Manufacturen van Java en Madoera.	(begrepen in No. 2)	
(5) Invoer der belangrijkste havens van Java en Madoera	f 18,–	f 1,80
(6) Uitvoer Sumatra's Oostkust (incl. havenstatistiek)	„ 3,50	„ 0,35
(7) Invoer Sumatra's Oostkust (Belawan)	„ 6.–	„ 0,60
(8) Havenstatistiek: In- en uitvoer Padang, Makassar en Palembang	„ 15,–	„ 1,50

	per jaarg.	per aflev.
(9) Uitvoer Buitengewesten	f 7,50	f 0,75
(10) Invoer Buitengewesten	„ 7,50	„ 0,75
(11) In- en uitvoer Menado	„ 2,50	„ 0,25
(12) Invoer van Garens en Manufacturen in de Buitengewesten ...	(begrepen in No. 10)	
(13) Automobielstatistiek	f 10,–	f 1,–
Maandstatistiek van de Intergewestelijke Handelsbeweging der Buitengewesten.		
No. 21 (Handel van de Gewesten van Sumatra met Java en Madoera)	„ 2,50	„ 0,25
No. 22 (Handel van de Gewesten van Borneo en de Groote Oost met Java en Madoera)	„ 2,50	„ 0,25
Een jaarabonnement op beide nummers:	„ 3,50	„ 0,35

JAARABONNEMENT OP DE NUMMERS:		BINNENLAND	BUITENLAND
	1 t/m 5	f 30,–	f 35,–
	6 „ 12	„ 35,–	„ 40,–
	1 „ 12	„ 65,–	„ 75,–

Verschenen:

Indisch Verslag 1936. Deel I. TEKST VAN HET VERSLAG VAN BESTUUR EN STAAT VAN NED.-INDIE over het jaar 1935. Prijs f 3.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 146. PRIJZEN, INDEXCIJFERS EN WISSELKOERSEN OP JAVA gedurende het jaar 1913–1937. Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 147. ONDERWIJS-STATISTIEK Schooljaar 1935–1936. Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 148. STATISTIEK VAN DE INTERGEWESTELIJKE HANDELSBEWEGING DER BUITENGEWESTEN over het eerste halfjaar 1937. Prijs f 1.–.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 154. STATISTIEK VAN DE INTERGEWESTELIJKE HANDELSBEWEGING DER BUITENGEWESTEN over het tweede halfjaar 1937. Prijs f 1.–.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 152. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1936, dl. IV (Gewestelijke Statistiek Buitengewesten). Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 153. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1937, dl. III (Voorloopige Cijfers). Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 155. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1937, dl. I (Java en Madoera). Prijs f 4.–.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 159. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1937,dl. II (Buitengew). Prijs f 5.–.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 156. STATISTISCH ZAKBOEKJE VOOR NEDERLANDSCH-INDIE 1938, betreffende het jaar 1937. Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 157. DE LANDBOUWEXPORTGEWASSEN VAN NED.-INDIE in 1937. (Holl. & Eng. Tekst). Prijs f 3.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 160. HANDELSSTATISTIEK VAN JAVA EN MADOERA gedurende het jaar 1825–1873. Prijs f 1.–.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 168. DE EERSTE INDISCHE HANDELSHUIZEN. Prijs f 1.–.

Korte Mededeeling van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 15. ENKELE OPMERKINGEN OVER DE UITKOMSTEN VAN DE STATISTIEK DER PERSONEELE BELASTING gedurende 1929–1936. Prijs f 0.50.

Korte Mededeeling van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 16. TROPISCH AFRIKA ALS PRODUCENT VAN LANDBOUWEXPORTGEWASSEN. Prijs f 0.75.

Korte mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 18. PRIJSNIVEAU NED.-INDIE 1929 – Mei 1938. Prijs f 0.75.

Korte Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 29. DE BUITENLANDSCHE HANDEL VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1937. Prijs f 0.50.

In bewerking:

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 158. ONDERWIJS-STATISTIEK Schooljaar 1936–1937. Prijs f 1.50.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 169. JAAROVERZICHT VAN DEN IN- EN UITVOER VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1937, dl. III. (Landen van herkomst en bestemming). Prijs f 3.–.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 161. HANDELSSTATISTIEK VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1874–1937.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 162. HANDELSBETREKKINGEN MET SINGAPORE gedurende het jaar 1825–1937.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 163. HANDELS- EN SCHEEPVAARTBETREKKINGEN MET NEDERLAND gedurende het jaar 1825–1937.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 164. SCHEEPVAART-STATISTIEK VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1825–1937.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 165. DE CULTURES VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1840–1937.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 166. HISTORISCHE PRIJZEN IN NEDERLANDSCH-INDIE sedert het jaar 1825.

Mededeelingen van het Centraal Kantoor voor de Statistiek No. 167. DE ECONOMISCHE ONTWIKKELING VAN NEDERLANDSCH-INDIE gedurende het jaar 1823–1937.

Indisch Verslag 1938. Dl. II. STATISTISCH JAAROVERZICHT VAN NEDERLANDSCH-INDIE over het jaar 1938. Prijs f 5.–.

Economisch Weekblad

voor Nederlandsch-Indië

Orgaan van het Departement van Economische Zaken met medewerking van Hoofden van Departementen, Diensten en Bedrijven, alsmede van niet-ambtelijke personen en organisaties.

Statistische Mededeelingen

bijvoegsel van No. 6 van den 8en Jaargang

10 Februari 1939

Het stopzetten van den tap op de rubberondernemingen van de 1e groep.

De hiernavolgende statistieken, waarvan de gegevens krachtens de Rubber-uitvoerordonnantie werden ingediend, zijn thans practisch volledig.

Ook zijn de met bevolkingsrubber gelijkgestelde ondernemingen thans niet meer opgenomen.

Volgens de thans beschikbare volledige gegevens bedraagt de buiten tap gehouden tapbare aanplant van de ondernemingen van de 1ste groep als volgt:

	A. over den geheelen aanplant		B. over een gedeelte van den aanplant		Totaal A en B	
	aant.	ha	aant.	ha	aant.	ha
West-Java	230	17.995	152	26.749	382	44.744
Midden-Java (incl. Vorstenlanden).	28	2.373	29	3.831	57	6.204
Oost-Java	41	7.595	77	10.148	118	17.743
Java en Madoera:						
Dec. '38	299	27.963	258	40.728	557	68.691
Nov.	311	30.836	249	41.390	560	72.226
Oct.	332	38.647	231	39.978	563	78.625
Sept.	374	55.544	203	37.255	577	92.799
Aug.	397	68.210	206	34.985	603	103.195
Juli	352	50.569	216	39.784	568	90.353
Juni	292	30.873	239	36.479	531	67.352
Mei	256	21.107	259	34.427	515	55.534
April	247	19.080	256	32.668	503	51.748
Maart	231	18.314	217	24.295	448	42.609
Febr.	213	16.529	233	20.714	446	37.243
Jan.	193	12.568	229	15.121	422	27.689
Sumatra	131	35.687	196	90.810	327	126.497
Borneo	77	4.114	19	3.469	96	7.583
Groote Oost	8	381	4	706	12	1.087
Buitengewesten:						
Dec. '38	216	40.182	219	94.985	435	135.167
Nov.	216	43.855	219	91.599	435	135.454
Oct.	212	43.305	223	93.673	435	136.978
Sept.	223	48.687	218	94.584	441	143.271
Aug.	211	41.367	230	100.297	441	141.664
Juli	212	44.094	226	96.199	438	140.293
Juni	187	28.637	239	89.405	426	118.042
Mei	169	18.902	255	87.712	424	106.614
April	165	26.026	243	81.319	408	107.345
Maart	149	22.451	246	71.516	395	93.967
Febr.	131	13.966	252	68.340	383	82.306
Jan.	121	9.127	252	57.037	373	66.164
Totaal Ned.-Indië:						
Dec. '38	515	68.145	477	135.713	992	203.858
Nov.	527	74.691	468	132.989	995	207.680
Oct.	544	81.952	454	133.651	998	215.603
Sept.	597	104.231	421	131.839	1018	236.070
Aug.	608	109.577	436	135.282	1044	244.859
Juli	564	94.663	442	135.983	1006	230.646
Juni	479	59.510	478	125.884	957	185.394
Mei	425	40.009	514	122.139	939	162.148
April	412	45.106	499	113.987	911	159.093
Maart	380	40.765	463	95.811	843	136.576
Febr.	344	30.495	485	89.054	829	119.549
Jan.	314	21.695	481	72.158	795	93.853

Volgens de Rubber-Enquête, *in 1938* gehouden, bedroeg de *totale rubberaanplant* van de ondernemingen van de 1ste groep, exclusief verwaarloosde aanplanting en ficus, op ulto 1937: 593.625 ha (Java en Madoera: 229.286 ha en Buitengewesten: 364.339 ha).

Berekend op het areaal op ulto 1937, bedroeg *de totale tapbare* aanplant op ulto:

	Java en Mad.		Buitengew.		Ned.-Indië	
	ha	%	ha	%	ha	%
December 1938	195.171	85,1	332.952	91,4	528.123	89,0
November	195.718	85,4	332.820	91,3	528.538	89,0
October	195.830	85,4	333.074	91,4	528.904	89,1
September	195.738	85,3	333.296	91,4	529.034	89,1
Augustus	195.685	85,3	333.743	91,6	529.428	89,2
Juli	195.997	85,5	334.832	91,9	530.829	89,4
Juni	196.495	85,7	334.691	91,9	531.186	89,5
Mei	197.081	85,9	334.348	91,8	531.429	89,5
April	197.405	86,1	334.553	91,8	531.958	89,6
Maart	198.235	86,4	334.816	91,9	533.051	89,8
Februari	198.618	86,6	335.832	92,2	534.450	90,0
Januari	198.236	86.4	336.512	92,4	534.748	90,1

Berekend op het oppervlak van den tapbaren aanplant van de rubberondernemingen van de 1ste groep op het *eind der betrokken maand* besloeg het *buiten tap gehouden* oppervlak op ulto:

	Java en Madoera	Buitengewesten	Ned.-Indië
December '38	35,2%	40,6%	38,6%
November	36,9%	40,7%	39,3%
October	40,1%	41,1%	40,8%
September	47,4%	43,0%	44,6%
Augustus	52,7%	42,4%	46,2%
Juli	46,1%	41,9%	43,5%
Juni	34,2%	35,2%	34,9%
Mei	28,2%	31,9%	30,5%
April	26,2%	32,1%	29,9%
Maart	21,5%	28,1%	25,6%
Februari	18,8%	24,5%	22,4%
Januari	14,0%	19,7%	17,6%

Betrokken op het *buiten tap gehouden oppervlak* bedroeg de jonge tapbare aanplant, welke nog nooit getapt is, op ulto:

	Java en Mad.		Buitengew.		Ned.-Indië	
	ha	%	ha	%	ha	%
December 1938	8.137	11,8	16.042	11,9	24.179	11,9
November	8.003	11,1	15.933	11,8	23.936	11,5
October	8.162	10,4	16.069	11,7	24.231	11,2
September	7.940	8,5	16.385	11,4	24.325	10,3
Augustus	7.897	7,7	16.966	12,0	24.863	10,2
Juli	8.053	8,9	17.053	12,2	25.106	10,9
Juni	7.902	11,7	16.720	14,2	24.622	13,2
Mei	8.435	15,2	17.215	16,1	25.650	15,8
April	8.266	16,0	16.098	15,0	24.364	15,3
Maart	8.215	19,3	15.538	16,5	23.753	17,4
Februari	8.433	22,6	15.508	18,8	23.941	20,8
Januari	8.047	29,1	15.465	23,4	23.512	25,1

Berekend *op het oppervlak van den tapbaren aanplant* van de rubberondernemingen van de 1ste groep op het *eind der betrokken maand* besloeg het oppervlak van den bovengenoemden jongen tapbaren aanplant op ulto:

	Java en Madoera	Buitengewesten	Ned.-Indië
December '38	4,2%	4,8%	4,6%
November	4,1%	4,8%	4,5%
October	4,2%	4,8%	4,6%
September	4,0%	4,9%	4,6%
Augustus	4,0%	5,1%	4,7%
Juli	4,1%	5,1%	4,7%
Juni	4,0%	5,0%	4,6%
Mei	4,3%	5,1%	4,8%
April	4,2%	4,8%	4,6%
Maart	4,1%	4,6%	4,5%
Februari	4,2%	4,6%	4,5%
Januari	4,1%	4,6%	4,4%

(Centraal Kantoor voor de Statistiek, Afdeeling Landbouwstatistiek).

Rijstvervoer.

I. In- en uitvoer van gepelde rijst van en naar het buitenland gedurende **November** 1938 in 1000 kg **bruto.** [1])

A. Uitvoer naar het buitenland.

Landen van bestemming	JAVA & MADOERA		BALI & LOMBOK		OVERIGE GEWESTEN		TOTAAL NED.-INDIË	
	Nov.	Januari t/m Nov.	Nov.	Januari t/m Nov.	Nov.	Januari t/m Nov.	Nov.	Januari t/m Nov.
Nederland	1.013	5.938	812	7.010	—	—	1.825	12.948
Nederland v.o.	10	112	—	—	—	—	10	112
Gr. Brittannië	—	—	—	—	—	—	—	—
Gr. Brittannië v.o.	—	—	—	—	—	—	—	—
Frankrijk	183	1.150	76	380	—	—	259	1.530
Frankrijk v.o.	—	—	—	—	—	—	—	—
België & Luxemburg	—	21	—	—	—	—	—	21
Italië	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen	—	199	—	—	—	—	—	199
Zuid-Amerika Atl. kust	—	—	—	—	—	—	—	—
Unie v. Zd.-Afrika	—	4	—	—	—	—	—	4
Arabië met Palestina	—	1	—	—	—	—	—	1
Penang	—	—	—	—	—	4	—	4
Singapore	3	23	—	—	—	—	3	23
Hongkong	—	—	—	—	—	—	—	—
Serawak	—	—	—	—	—	4	—	4
Australië	—	1	—	—	—	—	—	1
Polynesië en Micronesië	—	1	—	—	—	—	—	1
Sabang	—	8	—	—	46	330	46	338
Onbekend	—	14	—	—	—	—	—	14
Totaal	1.209	7.472	888	7.390	46	338	2.143	15.200

B. Invoer uit het buitenland.

1. In Java-Madoera.

Artikelen	TG-PRIOK		SOERABAIA		SEMARANG		CHERIBON		TJILATJAP		OVERIGE HAVENS		TOTAAL JAVA & MADOERA	
	Nov.	Jan. t/m Nov.	Nov.	Jan. t/m Nov.	Nov.	Jan. t/m Nov.	Nov.	Jan. t/m Nov.	Nov.	Jan. t/m Nov.	Nov.	Jan. t/m Nov.	Nov.	Jan. t/m Nov.
Britsch-Indische rijst	—	2.226	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.231
Saigon ,,	—	6.070	—	5.945	—	2.395	—	1.239	—	—	—	901	—	16.550
Siam ,,	152	254	—	1.188	—	720	—	—	—	—	—	—	152	2.162
N.a.g. ,,	1	566	—	932	1	66	—	—	—	—	—	—	2	1.564
Totaal	153	9.116	—	8.070	1	3.181	—	1.239	—	—	—	901	154	22.507

2. In de Buitengewesten.

	SUMATRA											BORNEO		CELEBES				
	Sum. Oostkust: Afd. Bengkalis	Sum. Oostkust: Overig S.O.K.	Atjeh en Onderh.	Sum. Westkust	Riouw en Onderh.	Vrijgebied Riouw	Djambi	Palembang	Bangka	Billiton	Rest Sumatra	W.-afd. v. Borneo	Z.- en O.-afd. v. Borneo	Celebes en Onderh.	Menado	Molukken	Overige Gewesten	TOTAAL BUITEN-GEWESTEN
November																		
Br.-Ind. rijst.	203	12.441	—	—	28	—	—	—	92	—	101	37	—	—	—	—	—	12.902
Saigon ,,	106	—	—	—	—	146	10	—	—	—	—	—	—	—	—	182	—	444
Siam ,,	1.341	292	3	—	723	943	1.093	—	2.302	465	—	4.793	—	—	—	11	—	11.966
N.a.g. ,,	75	734	20	—	27	—	93	39	79	40	—	150	15	—	81	26	—	1.379
Totaal..	1.725	13.467	23	—	778	1.089	1.196	39	2.473	505	101	4.980	15	—	81	219	—	26.691
Januari t/m November																		
Br.-Ind. rijst.	1.913	121.019	—	1.244	327	—	2	—	1.269	3.432	562	225	—	—	13	—	—	130.006
Saigon ,,	1.767	18	—	—	—	1.232	110	—	—	—	—	32	—	—	5.304	2.817	—	11.280
Siam ,,	15.514	7.136	3	44	8.918	10.087	15.829	—	23.513	4.086	35	38.755	—	—	311	22	—	124.253
N.a.g. ,,	990	7.046	98	—	540	5	909	482	641	334	4	874	224	—	526	330	—	13.003
Totaal..	20.184	135.219	101	1.288	9.785	11.324	16.850	482	25.423	7.852	601	39.886	224	—	6.154	3.169	—	278.542

1) De gegevens betreffende verslagmaand zijn van voorloopigen aard. Aanvullingen en correcties worden verwerkt in de cijfers omtrent den in- en uitvoer van Januari af.

C. Van de Buitengewesten (behalve Bali/Lombok en Celebes en O.) naar andere Buitengewesten en Java en Madoera.

NAAR / VAN	Sumatra: Sum. Oostk.: Afd. Bengkalis	Sumatra: Sum. Oostk.: Overig S.O.K.	Sumatra: Atjeh & O.	Sumatra: Tapanoeli	Sumatra: S. W. K.	Sumatra: Riouw & O.	Sumatra: Djambi	Sumatra: Palembang	Sumatra: Lamp. Distr.	Sumatra: Benkoelen	Sumatra: Banka & O.	Sumatra: Billiton	Borneo: W.A. Borneo	Borneo: Z.O. Borneo	Celebes: Celebes & O.	Celebes: Menado	Molukken	Timor & O.	Bali/Lombok	Java en Mad.	Totaal
December 1938 (voorl. cijfers)																					
Afd. Bengkalis..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overig S.O.K...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Atjeh & O.	—	—	—	—	310	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	310
Tapanoeli	—	—	29	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42
S.W.K.	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Riouw & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Djambi	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Palembang	—	—	—	—	441	4	28	—	—	—	31	—	—	—	—	—	—	—	—	425	929
Lamp. Distr....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Benkoelen......	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Banka & O. ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
W. A. Borneo...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Z.O. Borneo....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Menado........	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Timor & O. ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	33	—	36
Totaal	—	—	29	12	767	9	28	—	—	—	31	—	—	4	—	—	3	—	33	437	1.353
Jan. t/m December 1938[1])																					
Afd. Bengkalis..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Overig S. O. K. .	—	—	287	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	287
Atjeh & O. ...	—	8	—	135	2.129	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.272
Tapanoeli......	—	—	196	—	553	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	749
S. W. K........	—	—	9	164	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	176
Riouw & O.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Djambi.........	2	—	—	—	—	368	—	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	438
Palembang......	32	1	—	—	1.704	139	1.476	—	12	—	327	7	—	—	—	—	—	—	—	562	4.260
Lamp. Distr.....	—	—	—	—	—	6	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	736	895
Benkoelen......	—	—	—	—	1.058	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.058
Banka &. O.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84	84
W. A. Borneo...	—	—	—	—	—	19	—	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	24
Z. O. Borneo....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	197	202
Menado	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Timor & O. ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	260	6	7	—	1.811	280	2.370
Totaal.....	34	9	492	299	5.444	532	1.476	221	12	1	327	8	—	10	261	11	7	—	1.811	1.861	12.816

D. Van Bali/Lombok naar andere Buitengewesten en Java en Madoera.

Van Bali/Lombok naar:	Overig S.O.K.	S.W.K.	Palembang	Z.O. Borneo	Celebes & O.	Menado	Molukken	Timor & O.	Java en Mad.	Totaal
December 1938	6	—	—	19	56	42	235	61	334	753
Januari t/m Dec. 1938[1])	87	41	234	723	863	1.698	3.244	1.135	3.638	11.663

E. Van Celebes en O. naar andere Buitengewesten en Java en Madoera.

Van Celebes & O. naar:	Z. O. Borneo	Menado	Molukken	Timor & O.	Bali Lombok	Java en Mad.	Totaal
December 1938	2.735	1.867	958	362	—	1.125	7.047
Jan. t/m Dec. 1938[1])..	19.077	26.401	10.606	1.868	3	3.692	61.647

1) In de overzichten van het vervoer van Januari af zijn de aanvullingen en correcties op de cijfers van vorige maanden verwerkt.

II. Vervoer van rijst (alle soorten) over zee binnen Nederlandsch-Indië gedurende **December** 1938 in 1000 kg **netto.**

A. Java en Madoera in December 1938 intragewestelijk (voorloopige cijfers).

Van / Naar — Uitvoerhaven	West-Java: Tandj. Priok	Kl. Havens W. v. Priok	Indramajoe	Cheribon	Pl. Ratoe	Kl. Havens Z. Kust	Midden-Java: Tegal	Pekalongan	Semarang	Japara	Djoewana	Lasem	Rembang	Karimon Djawa	Oost-Java: Toeban	Sidajoe	Doekoen	Soerabaja	Pasoeroean	Probolinggo	Panaroekan	Banjoewangi	Sangkapoera	Madoera	Eil. Oost Madoera	Totaal
Tg. Priok ..	—	78	3	—	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	156
Pamanoekan	63	—	—	—	105	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	178
Cheribon....	600	—	2	—	—	—	71	—	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	762
Tegal	69	—	—	382	—	—	—	16	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	521
Pekalongan ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Semarang ...	278	—	—	70	—	—	—	299	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	657
Japara	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	36
Djoeana.....	—	—	—	—	—	—	—	71	—	—	—	—	—	—	57	—	—	135	—	—	—	—	—	164	—	427
Rembang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	21	—	—	—	—	—	41	—	87
Soerabaja ...	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	116	30	—	—	—	—	—	71	920	2	1.261
Pasoeroean ..	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	277	4	380
Probolinggo	—	—	—	—	—	—	—	51	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	409	—	460
Panaroekan..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	27	242	29	320
Banjoewangi	308	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47	—	—	—	—	547	—	902
Kalianget ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	3	8
Totaal Dec. 1938	1.518	78	5	452	179	—	71	437	164	—	—	—	—	15	103	116	30	167	71	—	—	—	98	2.609	42	6.155
id. Jan. t/m Dec. 1938. 1)	21.780	229	5	3897	1163	20	2204	2.707	2.623	15	46	78	94	119	1321	1066	390	2.719	486	—	18	—	1.056	25.153	614	67.803

B. Van Java en Madoera naar de Buitengewesten.

	Sumatra: Sum. Oostkust: Afd. Bengkalis	Overig S.O.K.	Atjeh & O.	Tapanoeli	S. W. K.	Riouw & O.	Djambi	Palembang	Lamp. Distr.	Benkoelen	Banka & O.	Billiton	Borneo: W.A. Borneo	Z.O. Borneo	Celebes: Celebes & O.	Menado	Molukken	Timor & O.	Bali/Lombok	Totaal
December 1938 (voorl. cijfers)																				
Merak	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Tg. Priok ...	—	8	115	6	37	—	35	4	60	1	247	66	28	2	4	—	—	—	—	613
Pamanoekan	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Cheribon ...	2	—	1	—	10	—	1	2	—	7	1	—	28	—	—	—	—	—	—	52
Tjilatjap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tegal	—	—	4	—	80	—	—	55	—	8	9	31	6	—	—	—	—	—	—	193
Pekalongan ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Semarang ...	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	13	—	268	27	—	—	1	—	—	325
Japara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	5
Rembang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	11
Soerabaja......	1	99	171	—	—	—	65	642	—	2	85	29	—	647	84	—	116	32	—	1.973
Pasoeroean ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
Probolinggo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Panaroekan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	8
Banjoewangi	—	6	—	—	—	—	—	59	—	—	3	—	—	78	2	33	25	—	94	300
Sangkapoera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalianget ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	6
Totaal	5	113	291	6	143	—	101	762	82	18	358	126	330	773	104	33	142	32	94	3.513
Jan. t/m Dec. 1938 1)																				
Merak	—	—	—	—	—	—	—	—	385	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	385
Tg. Priok ...	47	113	1.040	58	1.001	10	204	46	2.953	366	3.530	271	308	13	15	—	7	—	—	9.982
Pamanoekan	24	2.404	—	20	—	—	—	858	—	—	14	—	—	126	—	—	—	—	—	3.446
Cheribon......	631	1.088	11	13	3.785	335	62	210	—	55	55	—	151	67	—	—	—	—	—	6.463
Tjilatjap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tegal	8	126	49	—	1.817	34	72	1.795	54	53	71	585	122	3	—	—	—	—	—	4.789
Pekalongan ...	—	49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
Semarang ...	284	1.372	8	—	320	416	12	16	—	—	76	—	490	695	3	—	2	—	—	3.694
Japara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	204	—	—	—	1	1	206
Rembang ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162	—	—	—	—	—	162
Soerabaja......	180	2.273	1.970	—	194	59	272	10.271	—	23	1.379	983	109	9.826	733	69	1.170	331	10	29.852
Pasoeroean ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	3	—	—	1	—	45
Probolinggo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.271	—	100	—	—	—	1.371
Panaroekan ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.269	35	—	—	—	8	1.312
Banjoewangi	—	33	—	—	—	—	—	291	—	—	56	—	—	1.388	2	5.008	656	1	1.094	8.529
Sangkapoera	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalianget ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—	—	—	12
Totaal	1.174	7.458	3.078	91	7.117	854	622	13.487	3.392	497	5.181	1.839	1.180	15.071	797	5.177	1.835	334	1.113	70.297
Jan./Dec. 1937 2)	5.354	2) 77.267	3.809	110	2.752	5.561	9.172	16.402	3.739	1.144	5.996	5.383	24.263	9.334	1.321	14.302	6.399	307	483	193.098

1) In de overzichten van het vervoer van Januari af zijn de aanvullingen en correcties op de cijfers van vorige maanden verwerkt.
2) Verbeterd cijfer. De correctie betreft den uitvoer uit Tg. Priok naar Belawan, welke ten rechte 17.449 ton en die van Soerabaia naar Belawan en Bengkalis, welke resp. 19.426 ton en 2.207 ton bedroegen.

Productie van ondernemingen.[1])

Suiker, Rubber, Thee, Koffie, Kina, Oliepalm en Cacao.

Product		Jaarproductie 1936	1937 Jan. t/m Maart	1937 April t/m Juni	1937 Juli t/m Sept.	1937 Oct.	1937 Nov.	1937 Dec.	Jaarproductie 1937	1938 Jan. t/m Maart	1938 April t/m Juni	1938 Juli t/m Sept.	1938 Oct.	1938 Nov.	1938 Dec.	Jaarproductie 1938
Suiker. [2])																
Alle fabrieken.																
S. H. S.	× 1000 kg	203.599	—	156.809	473.409	74.541	28.179	408	733.346	—	245.118	556.415	68.130	21.968	—	891.631
H. S.	× 1000 kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S. S. S.	× 1000 kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	556	—	36	—	592
Raffinade	× 1000 kg	9.407	—	1.660	16.298	4.346	—	—	22.304	—	2.105	14.341	207	—	—	16.653
Browns	× 1000 kg	348.021	—	156.710	398.072	42.010	10.550	—	607.342	—	137.072	291.345	41.590	10.757	—	480.764
Mel. S.	× 1000 kg	31.363	—	8.084	37.482	4.610	1.160	172	51.508	—	—	5.976	1.326	1.985	—	9.287
Gec. zaksuiker	× 1000 kg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal	× 1000 kg	592.390	—	323.263	925.261	125.507	39.889	580	1.414.500	—	384.295	868.633	111.253	34.746	—	1.398.927
Rubber.																
Alle ondernemingen:[3])																
Java en Madoera	× 1000 kg	60.057	22.112	26.208	21.505	7.318	7.517	6.865	91.525	19.644	17.451	11.350	4.727	4.609	*) 5.639	*) 63.420
Buitengewesten	× 1000 kg	100.273	33.814	37.592	41.515	13.841	13.621	12.772	153.155	31.301	27.119	24.957	8.786	8.020	*) 10.254	*) 110.437
Nederl.-Indië	× 1000 kg	160.330	55.926	63.800	63.020	21.159	21.138	19.637	244.680	50.945	44.570	36.307	13.513	12.629	*) 15.893	*) 173.857
Ondernemingsvoorraad (afgewerkt product) op ulto:																
Java en Madoera	× 1000 kg		6.319	7.831	9.513	8.834	9.508	8.381		10.420	10.969	10.184	9.510	9.841	*) 11.385	
Buitengewesten	× 1000 kg		6.643	6.983	10.533	11.618	12.466	12.616		13.822	13.907	16.738	17.304	17.676	*) 20.924	
Nederl.-Indië	× 1000 kg		12.962	14.814	20.046	20.452	21.974	20.997		24.242	24.876	26.922	26.814	27.517	*) 32.309	
Thee.																
Alle ondernemingen :																
Java en Madoera	× 1000 kg	59.378	*14.906*	*14.286*	*11.963*	*5.127*	*6.277*	*5.195*	57.754	*15.644*	*15.828*	*14.609*	*5.566*	*5.188*	*5.799*	*62.634*
Buitengewesten	× 1000 kg	16.203	*4.089*	*4.396*	*4.143*	*1.391*	*1.397*	*1.346*	16.762	*4.379*	*4.774*	*4.499*	*1.565*	*1.466*	*1.595*	*18.278*
Nederl.-Indië	× 1000 kg	75.581	*18.995*	*18.682*	*16.106*	*6.518*	*7.674*	*6.541*	74.516	*20.023*	*20.602*	*19.108*	*7.131*	*6.654*	*7.394*	*80.912*
Koffie.																
Alle ondernemingen :																
Java en Madoera	× 100 kg	419.428	*6.134*	*159.686*	*345.351*	*16.357*	*7.789*	*5.043*	540.360	*5.617*	*65.455*	*292.181*	*18.082*	*5.589*	*4.216*	*391.140*
Buitengewesten	× 100 kg	84.398	*6.975*	*32.329*	*37.266*	*2.558*	*1.959*	*2.592*	83.679	*6.067*	*21.176*	*23.715*	*2.317*	*2.219*	*2.506*	*58.000*
Nederl.-Indië	× 100 kg	503.826	*13.109*	*192.015*	*382.617*	*18.915*	*9.748*	*7.635*	624.039	*11.684*	*86.631*	*315.896*	*20.399*	*7.808*	*6.722*	*449.140*
Kina.																
Alle ondernemingen :																
Java en Madoera	× 1000 kg	9.155	*2.184*	*2.873*	*3.056*	*733*	*583*	*410*	9.839	*2.275*	*2.794*	*2.923*	*956*	*735*	*622*	*10.305*
Buitengewesten	× 1000 kg	724	*162*	*181*	*143*	*49*	*32*	*19*	586	*159*	*161*	*163*	*84*	*63*	*31*	*661*
Nederl.-Indië	× 1000 kg	9.879	*2.346*	*3.054*	*3.199*	*782*	*615*	*429*	10.425	*2.434*	*2.955*	*3.086*	*1.040*	*798*	*653*	*10.966*
Palmolie.																
Alle ondernemingen :																
Java en Madoera	× 1000 kg	673	247	174	110	33	42	50	656	121	203	224	110	124	105	887
Buitengewesten	× 1000 kg	174.563	*41.149*	*40.395*	*65.683*	*18.543*	*16.942*	*15.724*	198.436	*44.617*	*48.754*	*76.173*	*19.704*	*19.384*	*20.067*	*228.699*
Nederl.-Indië	× 1000 kg	175.236	*41.396*	*40.569*	*65.793*	*18.576*	*16.984*	*15.774*	199.092	*44.738*	*48.957*	*76.397*	*19.814*	*19.508*	*20.172*	*229.586*
Palmkernen.																
Alle ondernemingen :																
Java en Madoera	× 1000 kg	6	—	1	5	4	3	5	18	13	23	19	9	10	—	74
Buitengewesten	× 1000 kg	36.130	*9.012*	*8.106*	*13.826*	*3.889*	*3.640*	*3.334*	41.807	*9.383*	*9.973*	*15.347*	*4.299*	*3.945*	*4.763*	*47.710*
Nederl.-Indië	× 1000 kg	36.136	*9.012*	*8.107*	*13.831*	*3.893*	*3.643*	*3.339*	41.825	*9.396*	*9.996*	*15.366*	*4.308*	*3.955*	*4.763*	*47.784*
Cacao.																
Alle ondernemingen :																
Java en Madoera	× 100 kg	13.236	*39*	*8.205*	*4.238*	*1.578*	*2.210*	*498*	16.768	*60*	*8.013*	*4.442*	*532*	*1.755*	*1.147*	*15.949*
Buitengewesten	× 100 kg	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederl.-Indië	× 100 kg	13.271	*39*	*8.205*	*4.238*	*1.785*	*2.210*	*498*	16.768	*60*	*8.013*	*4.442*	*532*	*1.755*	*1.147*	*15.949*

1) De cursief gedrukte productiecijfers zijn ramingen van de productie van alle ondernemingen, welke zijn verkregen door ophooging tot 100% van de productie van een aantal regelmatig rapporteerende ondernemingen (zie: „Maandproductieramingen der landbouwondernemingen" op blz. 1019 Economisch Weekblad van 20 Mei 1938).
2) Bron: V.J.P. en N.I.V.A.S.
3) De cijfers vanaf Juni 1934 vermelden de producties der rubberondernemingen van de 1e groep.
*) Voorloopig cijfer.